

JÓ VADÁSZATOT!

A FŐVÁROSI ÉS PEST MEGYEI
VADÁSZKAMARA LAPJA

2012/2

Hírlevél

- Leltár
- Hivatásos vadászok továbbképzése
- Hivatásos vadászok versenye
- Természetvédelem
- Molekuláris genetikai módszerek a vadgazdálkodásban
- Ragadozógazdálkodás
- Gratulálunk
- Vadásznapok

Mottó:

„Ha minden esély a vadász mellett van, nincs a sikerben semmi öröm. Ezért nem egyeztethető össze a vadászbecsülettel ... a technika minden rendelkezésre álló eszközének a kihasználása.”

(Csathó Kálmán)

Vadászjegyek érvényesítése

Felhívjuk Kedves Vadásztársaink figyelmét, hogy
a vadászjegyek érvényessége 2013. február 28-án lejár!

A vadászjegyek érvényességének a 2013/2014-es idényre történő meghosszabbítása
a szokásos rendben történik, az alábbiak szerint:

Az egyénileg történő érvényesítést 2013. január 2-ától kezdjük meg!

(Az iroda 2012. december 25-étől 2013. január 1-jéig zárva lesz.)

Címünk változatlan: 1051 Budapest, Nádor u. 34. (bejárat a Garibaldi utcából)

Nyitvatartási idő, február végéig minden munkanapon, az alábbiak szerint:

Hétfőtől csütörtökig: 8,30–16 óráig ebédidő: 12–12.30 óráig
Pénteken: 8,30–12 óráig

Az érvényesítéssel kapcsolatban a következő költségekkel kell számolni:

• vadászjegy illetéke:	10 000 Ft
• kamarai tagdíj:	4000 Ft
• felelősségbiztosítás (normál):	1000 Ft
összesen:	15 000 Ft

(emelt díjas felelősségbiztosítás igénylése esetén plusz 1000 Ft fizetendő.)

A biztosítási feltételek részletei a www.omvkepest.hu honlapon olvashatók.

70 év feletti vadásztársainknak, akik tagdíjmentességet élveznek,
a 4000 forintos tagdíjat nem kell megfizetniük.

Az érvényesítéshez (amit **nem csak személyesen** lehet intézni) az ötablakos vadászjegy
és a 2012/2013. évi lőjegyzék szükséges. Kérjük, az érvényesítéskor a lakcímváltozást bejelenteni
szíveskedjenek! Vadászjegyüket az állandó lakhely szerinti megyei kamaránál kell érvényesíteni!

Kérjük azokat a vadásztársakat, akik kamarai tagságukat nem kívánják megtartani,
hogy a kötelező vadász felelősség- és baleset-biztosítást a vadászjegy érvényesítését megelőzően
egyéniül kössék meg valamelyik biztosítónál, és a biztosítási kötvényt hozzák magukkal.

A biztosítás 2013. március 1-jétől 2014. február végéig kötendő.

A *Vadászévkönyvet* az érvényesítéskor adjuk át Önöknek
(a nem kamarai tagok 1800 Ft/db áron vásárolhatják meg irodánkban).

Figyelem: a vadászjegyek érvényessége 2013. február 28-án lejár!

Nagy István

Változó jogszabályok

A nemzetgazdasági miniszter a 30/2012. (IX. 28.) NGM számú rendeletével módosította a **fegyverek**,
lövőkészülékek, valamint ezek lőszereinek **vizsgálatáról** szóló 31/2006. (VI. 1.) GKM számú rendeletet.
(A módosítás a 7. § (2) bekezdését érinti.) A módosított
szöveg szerint vizsgálatra kell bemutatni a fegyvert a 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet 15. § (4) bekezdés b)–c) pontja szerinti javítást, illetve fődarabcserét,
valamint a teherviselő elemén, az elsütő- és biztosító-
szerkezetén végrehajtott módosítást vagy helyreállítást
követően azonnal, illetve a fegyver, lövőkészülék megszerzése esetén – a megszerzés előtt 60 napon belül –,
ha az nem rendelkezik érvényes tanúsítvánnyal.

Egyértelmű tehát, hogy az **érvényes műszaki vizsgálattal rendelkező fegyver értékesítése esetén nem kötelező friss műszaki vizsgáról** szóló tanúsítvány beszerzése.

* * *

Megjelent a vidékfejlesztési miniszter 100/2012. (IX. 28.) VM rendelete, amely módosította a 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet előírásait. A módosítás eredményeként bizonyos fajok külföldön történt elejtése, illetve azok trófeáinak szállítása, tartása, bemutatása, országba történő behozatala, országból történő kivitele természetvédelmi hatósági engedély nélkül végezhető.

* * *

Az említett jogszabályok vadászokat érintő szövegrészei a www.omvkepest.hu honlap *Fontos jogszabályok* oldalán elérhetők.

Leltár

Nem emlékszem az elmúlt időszakból olyan év végére, amikor hírlevelünkben az elnöki bevezetőben ne a gondjainkat soroltuk volna fel. Nos, ezúttal más a helyzet! Jó dolgok történtek velünk, és reményünk lehet további jó dolgokra!

Álljon itt rövid felsorolás a közelmúltban törtétekből!

- Már nem büntetnek, ha vadászkést, tört találnak nálad!
- Fegyvertartási engedélyed visszavonásig érvényes, nem kell öt évente megújítanod!
- Nem kell 10 évenként műszaki vizsgáztatnod a fegyvereidet!
- Egyszerűsödött a fegyvervásárlás adminisztrációja!
- Vadászhatóvá vált a nyári lúd.
- Hatékonyabb lesz a vadorzás elleni fellépés a 2013 júliusától hatályba lépő Btk. előírásai szerint.

Az előkészületek ismeretében további lépések várhatók a vadászat méltóságának helyreállítása, hagyományaink megőrzése céljával.

- A szalonkamonitoringban részt vevők munkája reményeink szerint elősegíti a madár tavaszi vadászatának lehetőségét.
- A ragadozómadár-monitoringprogram végre lezárja majd a természetvédelem és a vadászok között hosszú évtizedek óta fennálló vitát.
- Bizakodóak lehetünk abban, hogy az egészségügyi alkalmasság kérdése még az idén nyugvópontra kerül, előreláthatóan úgy, hogy az érvényes jogosítvány fogja igazolni a vadásztársak egészségügyi alkalmasságát, külön vizsgálat nélkül.

Bizakodóak lehetünk továbbá abban is, hogy a jövő évben új, életszerűbb vadászati törvény születik, amelyhez kértük javaslatokat és hozzászólásaitokat.

Végezetül: a jövő évben új választások lesznek a vadász kamarában. Kívánom az új elnökségnek, hogy továbbra is eredményesen képviselje a vadászat, a vadászok érdekeit.

Boldog, eredményes, sikerekben gazdag új esztendő kívánok valamennyi Pest megyei vadásztársunknak!

Rácz Gábor

BESZÁMOLÓ

az Országos Magyar Vadászkamara fővárosi és Pest megyei területi szervezetének küldöttértekezlete részére (kivonatos ismertető)

Az Országos Magyar Vadászkamara, valamint a Vadászok és Természetvédők Fővárosi és Pest Megyei Szövetsége továbbra is együttműködésben dolgozott a beszámolási időszakban, vezetőségi üléseit, küldöttértekezleteit együtt vagy egy időben tartotta, akcióit összehangolta.

Közfeladatok

A 2011/12-es időnyre 10 435 vadász érvényesítette nálunk az állami vadászjegyet. Az érvényesítés szokásosan zökkenőmentesen folyt. (Megjegyzés: a 2012/13-as időnyre 10 364 fő váltott vadászjegyet.)

A vadász felelősség- és baleset-biztosítást a Grupama Garancia Biztosító adta számunkra. Külföldi vadászok részére a 2011. évben 745 esetben adtuk ki a biztosítás megkötését igazoló bélyeget.

Az állami vadászvizsgákat továbbra is a kamara szervezi. 2011-ben a 604 jelentkezőből 433 fő vizsgázott eredményesen. Solymás-kiegészítővizsgát 4 fő, íjászvizsgát 93 fő tett.

A 2011. évben, az állat-egészségügyi hatósággal közösen, 86 fő vadhúsvizsgáló képzését végeztük el.

Szervezeti működés

A területi szervezet vezetősége – az alapszabály által előírt négy alkalommal – ez évben is a VTGPSZ elnökségével együttesen ülésezett és hozott határozatokat. A vezetőségi üléseken a felügyelő bizottság elnöke rendszeresen részt vett.

Érdekképviselés, érdekérvényesítés

Jelentős változások történtek a vadászokat érintő jogszabályi változásokban. A jogszabályalkotók partnerként kezelik a vadászati érdekképviselők képviselőit, javaslataink beépülnek a jogszabályba. 2011 január-

jától az érintett minisztériumok befogadták számos – a védegyelettel közösen előterjesztett –, több jogszabályt érintő módosítási javaslatunkat, e-mailen küldött kölcsönös vélemények és személyes egyeztetések, tárgyalások eredményeként olyan sikereket értünk el, amelyekben a múlt tapasztalatai alapján még nem is reménykedtünk.

Továbbra is rendezendő feladatok:

- a vadászfegyverekkel kapcsolatos orvosi vizsgálatok (a legutóbbi változás talán pozitív – 60 év alatt öt-évenként szükséges az orvosi vizsgálat; javaslatunk: orvosi vizsgálat csak az első fegyver megszerzése előtt legyen kötelező!);
- lovasok, terepmotorosok, quadosok mozgása a vadászterületeken;
- vad-gépjármű összeütközés jogi szabályozása és a bírósági gyakorlat;
- kóbor kutya és macska elejtése.

Tájékoztatjuk tagjainkat, hogy területi szervezetünket több vadászunk is képviseli az OMVK bizottságaiban azzal a törekvéssel, hogy megyénk érdekeit kifejezésre juttassák, javaslataink megvalósulását figyelemmel kísérik és elősegítik.

Kapcsolattartás

- A megyei vadászati felügyelőséggel hagyományosan jó az együttműködés.
- A Pest Megyei Rendőr-főkapitánysággal együttműködési megállapodásunk van, az együttműködés hatékony.
- A megyei állat-egészségügyi hatósággal az elmúlt években szoros munkakapcsolatot tartottunk.
- A Duna-Ipoly Nemzeti Parkkal kötött együttműködési szerződésnek és a természetvédők kollégák hozzáállásának köszönhető, hogy csapdázási programunkat teljes egészében támogatják.

Tájékoztatás, propaganda

A vadászjegyek érvényesítésekor minden évben biztosítjuk tagjaink részére a Vadászévkönyvet, évente két alkalommal küldjük ki minden vadásznak a *Jó Vadászatot* című hírlevelünket, a rádióban (Petőfi Rádió, Budapest Rádió), a televízióban rendszeres tájékoztatást adunk a nem vadászó többségnek a vadgazdálkodás-vadászat aktuális helyzetéről.

A megyei vadásznap rendezvényeket költségvetésünk lehetőségeinek megfelelően, anyagilag és ezen túl más eszközökkel is (kapcsolatrendszer, tájékoztatás) támogatjuk.

Hivatásos vadászok

A korábbi évektől eltérően, a hivatásos vadászok kötelező szakmai továbbképzését a vadvédelmi és vadgazdálkodási bizottsággal közösen rendeztük meg 2011. június

23-án, Monoron, „Beszéljünk az apróvadáról” címmel. A nagyvadas területeken dolgozó hivatásos vadászoknak a 6. alkalommal megrendezett délnyugat-cserhádi trófeamustra biztosított találkozási lehetőséget.

A ragadozógazdálkodásban, a kártevők állományának apasztásában élenjáró kollégák a 2011. évben is jól teljesítettek. A 28 vadászatra jogosulttól beküldött adatok alapján, március 1. és augusztus 31. között 4538 kártevőt fogtak be, illetve ejtettek el.

Vadvédelmi és vadgazdálkodási bizottság

A bizottság 2011. június 23-án, Monoron, „Beszéljünk az apróvadáról” címmel szakmai napot rendezett. A házigazda szerepét a Homokpusztai FVK vállalta magára.

A szakmai anyag a *Hírlevél* 2011/2. számának 12–20. oldalán írásban is megjelent.

HIVATÁSOS VADÁSZOK TOVÁBBKÉPZÉSE

A továbbképzést a gödöllői Művészetek Házában rendezték meg 2012. 08. 03-án. A rendezvényt a vadvédelmi és vadgazdálkodási bizottsággal közösen szerveztük, és nem csak a szolgálatot teljesítő hivatásos vadászoknak, hanem a vadászatra jogosultak (vadásztársaságok, földtulajdonosi közösségek) képviselőinek is küldtünk meghívót. Tettük ezt azért, mert meggyőződésünk, hogy nagyon fontos a társaságok „döntéshozóinak” közvetlen tájékoztatása.

Az összeállított program igen tartalmas volt, jogi, szakmai és hatósági ügyintézással kapcsolatos részeket érintett.

Először *Andráskó Csaba* r. alezredes (Pest megyei RFK alosztályvezető) tartott előadást a hivatásos vadászok eljárási lehetőségeiről. Ezt követően *dr. Varga Ákos* hatósági főállatorvos szolt a sertéspestis pillanatnyi helyzetéről, majd *dr. Farkasné dr. Gyurcsó Adrienn* hatósági főállatorvos tartott ismertetést a 43/2011/V.26/VM rendeletről.

Török Henrik 1970–2010 közötti időszakra vonatkozóan a megyei őzállomány fontosabb értékmérőit ismertette.

Rövid szünet után *Pető Zoltán* vadászati és halászati osztályvezető beszélt az őztrófea-bírálat szakmai tapasztalatairól.

Majd *Kovács Gábornak*, az OMVK munkatársának „A parlagi sas védelme Magyarországon” című előadását hallgattuk meg.

Érdekes bemutatóval egybekötött előadást tartott *Hajas Péter Pál* a ragadozók csapdázásának újabb módszereiről.

Végül ismét *Pető Zoltán* beszélt a 79/2004/V.4/FVM rendelet módosításáról.

Mint ahogy az lenni szokott, most is előfordultak kisebb csúszások az előre meghatározott időkeretekhez képest, de hogy a felsorolt témák felkeltették a hallgatóság figyelmét, fényesen bizonyította, hogy a jelenlevők végig érdeklődéssel figyelték az előadásokat.

Guzsik Alfréd
hivatásos vadász alelnök

(Az előadások anyagát az alábbiakban rövidítve közöljük)

A hivatásos vadászok jogai és kötelezettségei

(Intézkedések jogsértések észlelése esetén, engedély nélkül és/vagy tiltott módszerekkel vadászatot folytatott személyekkel szemben)

Mindenekelőtt szeretném megnevezni azokat a jogszabályokat, amelyek e tájékoztató megírásának alapjául szolgáltak:

- 1996. évi LV. törvény a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról (Vtv.)
- 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet a Vtv. végrehajtásának szabályairól (Vhr.)
- 2012. évi CXX. törvény az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról. (2013. január 1-jétől)
- 1978. évi IV. törvény (Btk.)
- 2012. évi II. törvény a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről
- 2004. évi XXIV. törvény a lőfegyverekről és a lőszerekről (Ftv.)
- 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet a fegyverekről és a lőszerekről (Vhr.)

Felhívom a figyelmet, hogy a tájékoztató alapvetően a cikk keletkezésének idején hatályban lévő rendelkezések szerint készült, de a végén utalok a 2013. január 1-jétől életbe lépő fontos változásokra, amelyek a korábbiakhoz képest többletjogokat biztosítanak és kötelezettségeket írnak elő a hivatásos vadászok számára.

Feladatainak ellátása során a hivatásos vadász számos jogellenes cselekménnyel találkozhat, illetve számos esetben kerül szembe ilyen cselekmények elkövetőivel. Ezek jogi minősítése pl. a büntető törvénykönyv szerinti állatkínzás, lopás, orgazdaság, visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerezrel; a szabálysértési törvényben írott jogosulatlan vadászat, tulajdon elleni szabálysértés; valamint a vadászati törvény szerinti vadvédelmi bírság, vadgazdálkodási bírság kiszabását indokoló esetek.

A fenti felsorolás természetesen nem teljes körű, még más jogsértés is megvalósulhat az adott tényállástól függően. Fontos megemlíteni, hogy a vadvédelmi és vadgazdálkodási bírság a megállapított büntetőjogi és/vagy szabálysértési felelősségtől függetlenül is kiszabható.

A hivatásos vadászokat a Btk. 230. §-ának c) pontjában meghatározott büntetőjogi védelem illeti meg (közfeladatot ellátó személynek minősül, és a büntetési tételek a hivatalos személy elleni erőszaknak megfelelőek).

A hivatásos vadászok feladatellátása, felszerelése a Vhr. 35. és 36. §-ában került meghatározásra, ezek elemei:

- egyenruha (vadász hagyományoknak megfelelő);
- a ruházaton „Hivatásos Vadász” feliratú embléma;
- kötelező szolgálati felszerelés: szolgálati vadászlőfegyver tokkal, golyós lőfegyver esetén céltávcsővel, könnygázszóró palack, vadásztőr, táska, távcső tokkal, kézilámpa, egyéni sebkötöző csomag, működési terület térképe;
- szolgálati jelvény kötelező viselése, szolgálati igazolvány és napló magánál tartása a feladatellátás során;
- a szolgálati naplót a jogszabályban meghatározottak szerint köteles vezetni.

A hivatásos vadászok alapvető jogait és kötelezettségeit feladataik ellátása során a vadászterületen és a közforgalom előtt elzárt magánutakon a Vtv. 54. § (1) bekezdése szabályozza:

- azt a személyt, aki a vadászterületen tartózkodik, és a vadállományt veszélyezteti, személyazonosságának igazolására, a jogellenes cselekmény abbahagyására, illetőleg a vadászterület elhagyására felszólítani;
- a vadászterületen vagy annak közvetlen közelében tartózkodó személyt a birtokában levő vad, vadhús, szárnyas vad tojása, illetőleg a trófea birtoklása jogosultságának igazolására felszólítani, igazolás hiányában pedig a terméket elismervény ellenében visszatartani;
- vadvédelmi bírság fizetésének alapjául szolgáló cselekmény alapos gyanúja esetén a személyt a személyazonosságának igazolására felszólítani, a járművet átvizsgálni, az elkövetésül használt eszközöket – ideértve a járművet is – elismervény ellenében visszatartani, továbbá a hatáskörrel rendelkező hatóságnál eljárást kezdeményezni.

A Vhr. 37. § (1)-(3) bekezdése szabályozza a szolgálati lőfegyver (hosszú, rövid) személy elleni használatát.

- A hivatásos vadász szolgálata teljesítése közben szolgálati lőfegyverét előzetes figyelmeztetés és riasztó lövés leadása után az életét vagy testi épségét közvetlenül fenyegető támadás elhárítására – ha a támadás másként nem hárítható el – használhatja. A fegyverhasználat nem lépheti túl a jogos védelem szükséges mértékét.
 - Ha a szolgálati lőfegyver használata következtében személyi sérülés történt, a hivatásos vadász köteles a sérültet a helyszínen elsősegélyben részesíteni és sürgős orvosi ellátásáról gondoskodni.
 - A szolgálati lőfegyver, valamint a könnygáz személy elleni használatáról a hivatásos vadász köteles a rendőrségnek, a vadászati hatóságnak, valamint a jogosultnak haladéktalanul jelentést tenni, valamint a használat körülményeit szolgálati naplójába bejegyezni.
- Mivel a jogszabály konkrétan hivatkozik a jogos védelem fogalmára, annak büntetőjogi meghatározását (Btk. 29. § és 29/A. §) különösen fontosnak tartom kiemelni, amelyet a lőfegyver használatára jogosult személynek feltétlenül ismernie kell.

- Nem büntethető, akinek a cselekménye a saját, illetőleg a mások személye, javai vagy közérdek ellen intézett, illetőleg ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges.
- Nem büntethető az sem, aki az elhárítás szükséges mértékét ijedségből vagy menthető felindulásból túllépi.
- A megtámadott nem köteles kitérni a jogtalan támadás elől.
- Nem büntethető, aki a saját, illetőleg a mások személye vagy javai elleni jogtalan támadás megelőzéséhez szükséges védelmi eszközt alkalmaz, ha az az élet kioltására nem alkalmas, és annak folytán a jogtalan támadó szenved sérelmet, továbbá ha a védekező a sérelem elkerülése érdekében mindent megtett, ami tőle az adott helyzetben elvárható volt.

A szolgálati lőfegyver alkalmazása mellett nem kevésbé fontos előírások szabályozzák a Vhr. 38. §-ában a könnygáz alkalmazásának feltételeit.

- A hivatásos vadász feladatának ellátása során az intézkedésének ellenszegülő személlyel szemben az alábbi feltételek betartásával a rendőrségnél rendszeresített könnygázt alkalmazhat. A könnygáz alkalmazását meg kell előznie:

- a cselekmény, magatartás abbahagyására való felhívásnak;
- figyelmeztetésnek, hogy könnygáz alkalmazására kerül sor.
- Előzetes figyelmeztetés nélkül a könnygáz csak akkor alkalmazható, ha a késedelem a hivatásos vadász életét, testi épségét veszélyeztetné.
- A könnygáz nem alkalmazható szemmel láthatóan kiskorú, súlyos beteg vagy fogyatékos személlyel, illetve terhes nővel szemben.
- A könnygázt a lehető legkisebb sérelmet okozó módon kell alkalmazni. Ha alkalmazása a célját elérte, további alkalmazásának nincs helye.

Összefoglalásként felhívnam minden hivatásos vadász figyelmét, hogy jogsértő cselekmények észlelése esetén – különösen az elkövetők tetten érésakor – csak abban az esetben kezdjük el önállóan a feladatkörünkbe tartozó intézkedést, ha annak megkezdése vagy végrehajtása nem veszélyezteti a saját vagy mások életét, testi épségét, illetve aránytalanul súlyos mértékben az anyagi javakat, a vagyonbiztonságot.

Számolni kell az elkövető(k) agresszív ellenállásával – különösen fegyveres elkövetők esetén –, illetőleg kiszámíthatatlan reakciójával. Ilyen esetekben azonnal fordulunk a rendőrséghez, és a későbbi bizonyítás érdekében fordítsunk nagy figyelmet a dokumentálásra, adatgyűjtésre (fénykép, videofelvétel készítése, gépjármű rendszáma, típusa, színe, személyek száma, leírása).

Amennyiben több személy érintett a jogsértő cselekmény megvalósításában, és valószínűsíthető, hogy lőfegyverrel rendelkeznek, s támadásuktól lehet tartani, önállóan ne intézkedjünk még akkor sem, ha szolgálati lőfegyverünk a birtokunkban van.

Végezetül néhány fontos, 2013. január 1-jétől hatályos változást említenék meg, amely a továbbiakban alapvetően befolyásolni fogja a hivatásos vadászok feladatellátását.

A Vtv. 54. § (1) bekezdése értelmében a hivatásos vadász a vadászatra jogosult megbízása alapján, a vad, valamint élőhelyének védelme érdekében a vadászterületen és a közforgalom előtt elzárt magánutakon jogosult, valamint köteles

- azzal a személlyel szemben, aki a vadászterületen tartózkodik, és a vadállományt veszélyezteti;
- azzal a személlyel szemben, aki a vadászterületen vagy annak közvetlen körzetében tartózkodik, és a birtokában lévő vad, vadhús, szárnyas vad tojása, illetőleg

a trófea jogellenes birtoklásával alaposan gyanúsítható;

- vadvédelmi bírság fizetésének alapjául szolgáló cselekmény alapos gyanúja esetén az elkövetésül használt eszközök – ideértve a járművet is – biztosítása érdekében

az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló törvényben (2012. évi CXX.) meghatározott intézkedés és kényszerítő eszközök alkalmazására.

A 2012. évi CXX. törvény alapján, a Vtv. alkalmazásában a hivatásos vadász rendészeti feladatokat ellátó személynek minősül majd, és a korábbiaktól eltérő előéleti és képzési feltételeknek kell megfelelnie, a törvényben meghatározott jogszabályismeretből vizsgát kell tennie. Szolgálati igazolványát és jelvényét a munkáltató kezdeményezésére a rendőrség állítja majd ki.

A törvény átmeneti rendelkezései értelmében:

A törvényben meghatározott alkalmazási feltételeket az e törvény hatálybalépését követően foglalkoztatni kívánt személyek esetében kell alkalmazni. Az e törvény hatálybalépése előtt létesített foglalkoztatási jogviszonyokat e törvény nem érinti.

A törvény hatálybalépésekor már rendészeti feladatokat ellátó személyek 2014. január 1-jéig kötelesek az e törvényben meghatározott képzési és vizsgáztatási követelményeknek eleget tenni.

A legutolsó információ alapján a rendészeti feladatokat ellátó személyek képzéséről és vizsgáztatásáról szóló BM-norma előkészítése és megalkotása folyamatban van.

Célszerű lenne a vadász kamarának – egyeztetve a vadászati hatósággal, valamint a rendvédelmi szervek véleményét is kikérve – a hivatásos vadászokra vonatkozó egységes „szolgálati szabályzatot” kiadnia.

*Andráskó Csaba r. alezredes
Pest Megyei Rendőr-főkapitányság
Rendészeti Igazgatóság*

A vaddisznókban előforduló klasszikus sertéspestis Pest megyei vonatkozásai

Magyarországon a klasszikus sertéspestis-betegség (KSP) 2007 elején jelent meg újból Nógrád megyében, ahol a szlovák határhoz közel elejtett vaddisznókból mutatták ki a vírust. Hamarosan már Nógrád megye teljes, majd 2007 decemberében Pest megye M3 autópályától északra eső részét a Duna vonaláig, majd 2008 nyarától Heves megye M3 autópályától északra eső részét és Borsod-Abaúj-Zemplén megye M3, M30 autópályáktól és a 26-os főúttól É-ra, ÉNy-ra eső részét is fertőzött területté kellett nyilvánítani. A védekezési intézkedéseknek (is) köszönhetően, a sertéspestis sem házisertésre, sem pedig a fertőzött területen kívül élő vaddisznókra nem terjedt át. A fertőzött területen élő vaddisznók nagy része védetté vált a sertéspestis vírusával szemben, így a vírus egyre kevésbé tudott újabb, védettséggel még nem rendelkező vaddisznóra áttérjedni, előfordulása egyre csökkent. 2009-ben már csak néhány esetben mutatták ki magyarországi vaddisznókban a sertéspestis vírust, 2010-ben pedig már egy esetben sem! 2011 júniusában feloldották a Heves és Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, 2012 szeptemberében pedig a Nógrád megyében el-

rendelt korlátozásokat. Cikkemben, mint ahogy a 2012. augusztus 30-ai gödöllői vadászértekezleten elhangzott előadásomban is, arra keresem a választ, mikor oldhatóak fel a vaddisznókat érintő korlátozó intézkedések Pest megyében.

A „fertőzött terület” minősítés és a korlátozó intézkedések feloldásáról az EU Élelmiszerlánc és Állat-egészségügyi Állandó Bizottsága (SCoFCAH) dönt akkor, ha bizonyítottan látja, hogy a területen a klasszikus sertéspestis vírusa nem maradhatott fenn.

A kedvező döntéshez szükséges feltételek:

1. **Utolsó víruspozitív esettől számított két év eltelt!** Az utolsó eset megállapítására Pest megyében 2009. október 30-án, Nógrád megyében 2009. február 23-án került sor, tehát az első feltételt már bőven teljesítettük.
2. **Szeropozitivitás 5% alatt legyen!** A 2011–2012. vadászati évben Pest megye fertőzött területén a szeropozitivitás aránya (az elejtett vaddisznók hány százalékában mutatható ki a sertéspestis vírusa el-

leni ellenanyag) 7,22% volt. Ez sajnos még jócskán a küszöbszint feletti érték! Biztató azonban, hogy a 2012–2013. vadászati évben március és augusztus között a szeropozitivitás aránya 4% körül mozog!

3. Egy év alatti vaddisznók között nem lehet szeropozitív egyed! Ez nálunk sajnos a legfőbb probléma, ugyanis az EU illető bizottsága főleg ezt nézi!

A szerológiai vizsgálatok az elejtett vaddisznók vérmintáiból történnek. A KSP szerológiai vizsgálata pozitív, ha találnak a vaddisznó vérében a KSP vírusa ellen termelődött ellenanyagot. Ilyen specifikus ellenanyag akkor termelődik, ha a vaddisznó átesett a KSP vírusával való fertőzésen, tehát a vaddisznó életében a vírus jelen volt a területen! A termelődő ellenanyag hatására a KSP-vírus 1-2 hónapon belül kiürül a vaddisznóból, de véreből az ellenanyag élete végéig, bár egyre csökkenő mértékben, de kimutatható lesz! Emiatt lehet, hogy a fertőzött területen az öregebb (3-4 éves) vaddisznók nagy része még ma is szeropozitív!

Lehetnek fals pozitív eredmények is, amikor a KSP szerológiai próbája során egy, a KSP-hez közeli vírus ellen termelődő ellenanyagot mutat ki a reakció. Ennélfogva minden szeropozitív eredményt ma már további vizsgálatnak vetnek alá!

A probléma azokkal az egy év alatti vaddisznókból származó szeropozitív mintákkal van, amelyek az utólagos vizsgálatok szerint tényleg KSP-vírus ellen termelődött ellenanyagot tartalmaznak. 2011–2012 telén több olyan, társas vadászból származó mintabeküldés történt, amikor az összes, egyszerre beküldött egy éven aluli minta szeropozitív lett! Többek között ezért szavazta le a szakértői bizottság, hogy hazánk egy időben javasolja az EU bizottságának Nógrád és Pest megye fertőzött területének feloldását. A külső szemlélő sze-

mél ezek az eredmények arra is utalhattak, hogy ezen a területen a KSP vírusa fennmaradt, és a betegséggel szemben védettséggel nem rendelkező fiatal állatokban újra terjedni kezdett. Tekintettel azonban arra, hogy víruskimutatás nem történt, és hogy az ugyanerről a helyről származó minták az eset után már negatívak voltak, feltételezhető a mintavételi hiba.

Szeretném tehát hangsúlyozni, hogy az életkor-meghatározásnak és annak, hogy a beküldött minta tényleg a mintaküldőn szereplő vaddisznótól származzon, döntő jelentősége van abban, hogy Pest megyében is fel lehessen oldani a korlátozó intézkedéseket. Nem mehet be vizsgálatra olyan, egy éven alulinak jelölt minta, amely egy évnél idősebb vaddisznóból származik. Amennyiben ez mégis előfordulna, és emiatt a korlátozó intézkedések feloldása további késedelmet szenvedne, úgy gondolom, méltán váltaná ki a vadásztársadalom haragját is.

Cikkem végén még egyszer szeretném megköszönni a Pest megyei vadászoknak, a kamarának, a vadászatra jogosultaknak a klasszikus sertéspestis elleni közlemhez nyújtott együttműködő segítségét. Teszem ezt abban a reményben, hogy egy év múlva ilyenkor talán már tényleg múlt időben beszélhetünk majd mind a sertéspestis-betegségről, mind pedig a miatta elrendelt korlátozó intézkedésekről.

A cikkben leírtak kapcsán felmerült kérdéseket, észrevételeket, javaslatokat a vargaa@nebih.gov.hu e-mail címen vagy a 06 20 556 0704 telefonszámon várom.

*Dr. Varga Ákos
Pest Megyei Kormányhivatal,
Élelmiszerlánc-biztonsági
és Állat-egészségügyi Igazgatóság*

Vadegészségügy, trichinellózis

A vadbegyűjtő helyek, valamint a 43/2011. VM-rendeletben foglalt tevékenységek nyilvántartásba vétele és ellenőrzése a kerületi állat-egészségügyi és élelmiszer-ellenőrző hivatalok feladata. Megállapítható, hogy az ellenőrzések során felkeresett, Pest megyében található vadbegyűjtő helyek higiéniai állapota – az apróbb hiányosságoktól eltekintve – megfelelő. A rendeletben előírt nyilvántartások vezetésével kapcsolatosan azonban már nem lehettünk ennyire elégedettek. Több helyen a nyilvántartás nem tartalmazta a rendeletben meghatározott információkat. Minden esetben felhívtuk a vadászatra jogosult/üzemeltető figyelmét a jogszabályváltozásra, illetve kértük a meghatározott adattartalommal rendelkező nyilvántartások vezetését. 2011-ben, a rendelet megjelenését követően Nagy István úrnak – az Országos Magyar Vadászkamara fővárosi és Pest megyei területi szervezete titkárnak – a kérésére elkészítettünk 2 nyilvántartásmintát (5. § (1) d) pontja szerinti éves nyilvántartás a forgalomba hozott elejtett vadról, illetve a 13. § (2) bekezdése szerinti vadbegyűjtő helyek nyomon követhetőségi nyilvántartása), s ezeket kamarai közvetítéssel a vadászatra jogosultak mindegyike megkapta. Javasoljuk e minták alkalmazását, mivel a jogszabályban előírt információkat tartalmazó nyilvántartások vezetése a vadhúsok a rendeletben leírt módon történő forgalmazása esetén **kötelező**.

A vadászatra jogosult 43/2011. (V. 26.) VM-rendelet 5. § (1) d) pontja szerinti éves nyilvántartása a forgalomba hozott elejtett vadról (minta)

Vadászatra jogosult (név, cím):

Vadászatra jogosult kódszáma:

Sorszám	Forgalomba hozatal dátuma	Forgalomba hozott elejtett vad		Azonosító jel/gyűjtőigazolás sorszáma	Vevő (végső fogyasztót közvetlenül ellátó helyi kiskereskedelmi vagy vendéglátó egység) neve, címe
		Faja	Súlya/darabszáma		

A vadászatra jogosult köteles a rendelet 5. § (1) d) pontjának megfelelő nyilvántartást vezetni az 1. § (1) a) pontja szerint forgalomba hozott elejtett vadról, és **ezt minden év március 20. napjáig megküldeni az illetékes kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági és állat-egészségügyi igazgatóságának**.

A vadbegyűjtő hely üzemeltetője köteles a vadbegyűjtő hely nyomon követhetőségi nyilvántartását is vezetni.

Amennyiben a vadászatra jogosult a rendelet 1. § (1) b) pontja szerint az elejtett vadat az **Európai Unió másik tagállamában** engedélyezett, az elejtett vad felvásárlásával, továbbértékesítésével foglalkozó élelmiszer-ipari vállalkozásnak vagy vadfeldolgozó üzemnek kívánja értékesíteni, **köteles** a szállítás előtt a vadkísérő-jegyekről, az apróvadgyűjtő-igazolásokról, a vonatkozó kereskedelmi dokumentumokról másolatot készíteni. Ezeket a szállítást követő 24 órán belül az illetékes kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági és állat-egészségügyi igazgatóságának meg kell küldeni.

A **képesített vadhúsvizsgáló**kkal kapcsolatos állat-egészségügyi észrevételek: a képesített vadhúsvizsgálói tevékenység megkezdését, szüneteltetését, illetve befejezését – név, cím, telefonos elérhetőség, működési terület megjelölésével – be kell jelenteni az illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állat-egészségügyi igazgatóságnál,

A vadbegyűjtő helyek nyomon követhetőségi nyilvántartása a 43/2011 (V. 26.) VM-rendelet 13. § (2) bekezdése szerint (minta)

Vadbegyűjtő hely üzemeltetője (név, cím):

Vadbegyűjtő hely nyilvántartási száma:

Sorszám	Vad azonosítása			Beszállítás időpontja				A szállító adatai		Beszállításkor mért maghő (°C)	Kiszállítás időpontja				A kiszállító adatai		Kiszállításkor mért maghő (°C)	Vadhúzó hőmérséklete (°C)	Megjegyzés
	faj	Mennyiség (kg/db)	azonosítójel sorszáma/gyűjtőigazolás sorszáma	év	hónap	nap	óra	név	cím		év	hónap	nap	óra	név	cím			

ahol e tevékenységet engedélyezik és nyilvántartásba veszik. Sok esetben ez a bejelentés nem történik meg, ezért az igazgatóság nem rendelkezik a képesített vadhúsvizsgáló szakemberekről naprakész nyilvántartással. **Ezúton szeretnénk kérni az érintetteket, hogy amennyiben eddig nem tették, jelentkezzenek be, hiszen a jogszabályi kötelezettségen kívül is rendkívül fontos, hogy bizonyos állat-egészségügyi információkról a legrövidebb időn belül értesülhessenek.**

A trichinellózisról

Az olyan elejtett vad esetében, amelynek húsa trichinella parazitát tartalmazhat, a rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja szerinti forgalomba hozatal esetén is kötelező a 2075/2005/EK-rendelet szerinti mintavétel és vizs-

gálat. A vizsgálati eredmény megérkezéséig az elejtett vad megfelelő őrzéséről és tárolásáról a vadászatra jogosultnak kell gondoskodnia.

Tekintettel arra, hogy a 2011/2012 vadászati évben Pest megye területén két darab, trichinellával fertőzött vaddisznó került terítékre, a továbbképzésen és minden adandó alkalommal felhívtuk a vadászok figyelmét a **vaddisznóhús megfelelő hőkezelésének fontosságára** (nyers, füstölt terméket, magánfogyasztás esetén is, csak trichinellamentes alapanyagból szabad készíteni – büntetőjogi felelősség!!!).

Dr. Gyurcsó Adrienn
Pest Megyei Kormányhivatal
Élelmiszerlánc-biztonsági
és Állat-egészségügyi Igazgatósága

Pest megye őzállományának fontosabb értékmérői az 1970–2010 közötti időszakban

A múlt évben Pest megye fácán- és mezeinyúl-állományának helyzetét, statisztikáját mutattuk be, most az őzállománnyal kapcsolatos információkat kívánjuk szemléltetni, véleményezni.

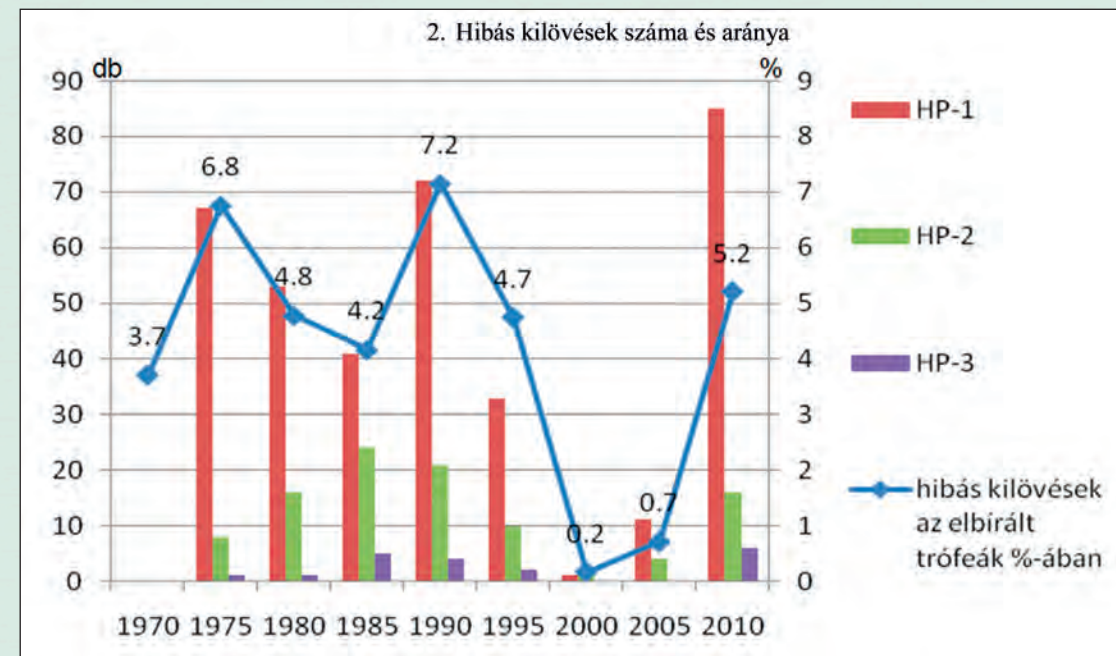
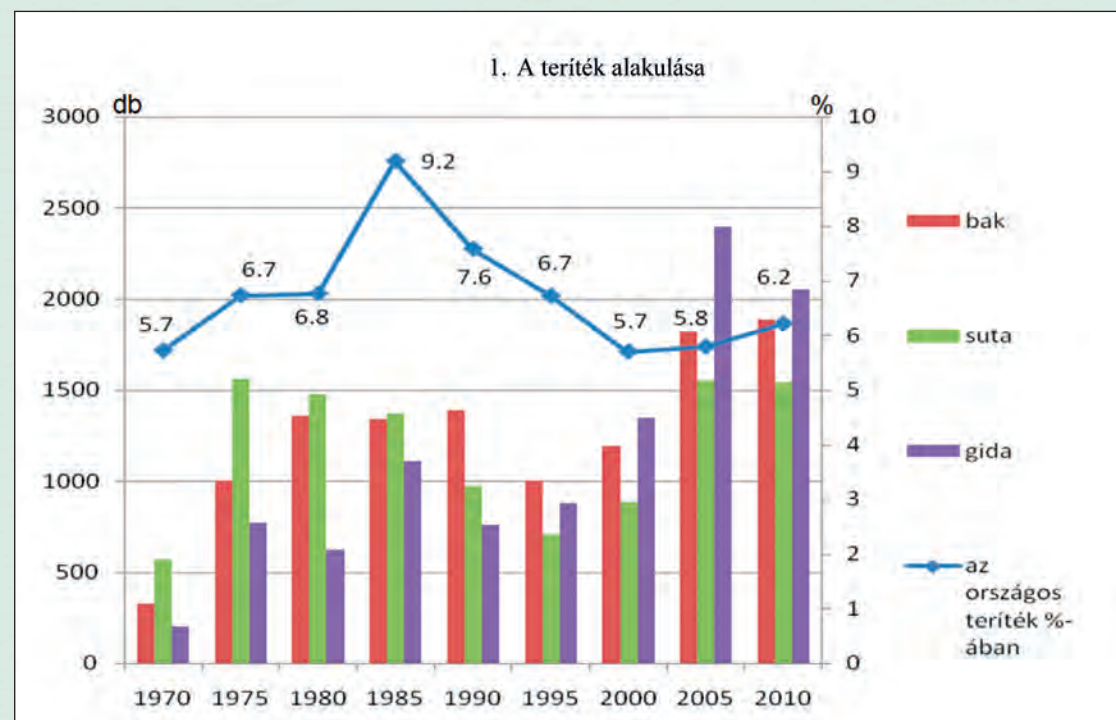
Szerintem különleges státusa van az őznek a nagyvadfajok között. Mint azt korábban többen tették, most is „a jövő nagyvadjának” nevezhetjük. Pest megye nagyvadállománya (gím, dák, vaddisznó, őz) 2012. évi összesített becsült létszámának 58,2%-át az őz teszi ki. Legelterjedtebb É–D–K–Ny irányban, mindenütt előfordul a 0–900 méteres tengerszint feletti magassági zónában. Legkisebb az „élőhelyterhelése” (vadkár, természetkárosítás). Minden vadásznak (alanyi és területes) lehetősége van terítékre hozni őzet, esetleg megvásárolni saját felhasználásra. 2011-ben az őznél volt a legmagasabb a saját felhasználás aránya (őz: 34,8%, dák: 30,7%, vaddisznó: 14,4%, gím: 4,8%). Egyesületi szempontból fontos, hogy az őzhús felvásárlási ára a legmagasabb.

A pozitívumok mellett meg kell említeni, hogy az őz okozza a legtöbb vad–gépjármű ütközést a megyében. 2009–2011-ben összesen 949 vadeltűrés történt, ebből 646 esetben, azaz 67,1%-ban az őz volt a „tettes”.

Bár Pest megye az őzbakok trófeadatai alapján a középmezőnybe sorolható, ennek ellenére nagyobb időtávlatban előfordultak kiemelkedő minőségű egyedek. A vizsgált időszakban ezek a következők:

1974.	Boldog	660 g,	198,10 pont
1987.	Abony	595 g,	185,65 pont
2005.	Tököl	650 g,	182,03 pont
2010.	Bugyi	713 g,	174,13 pont

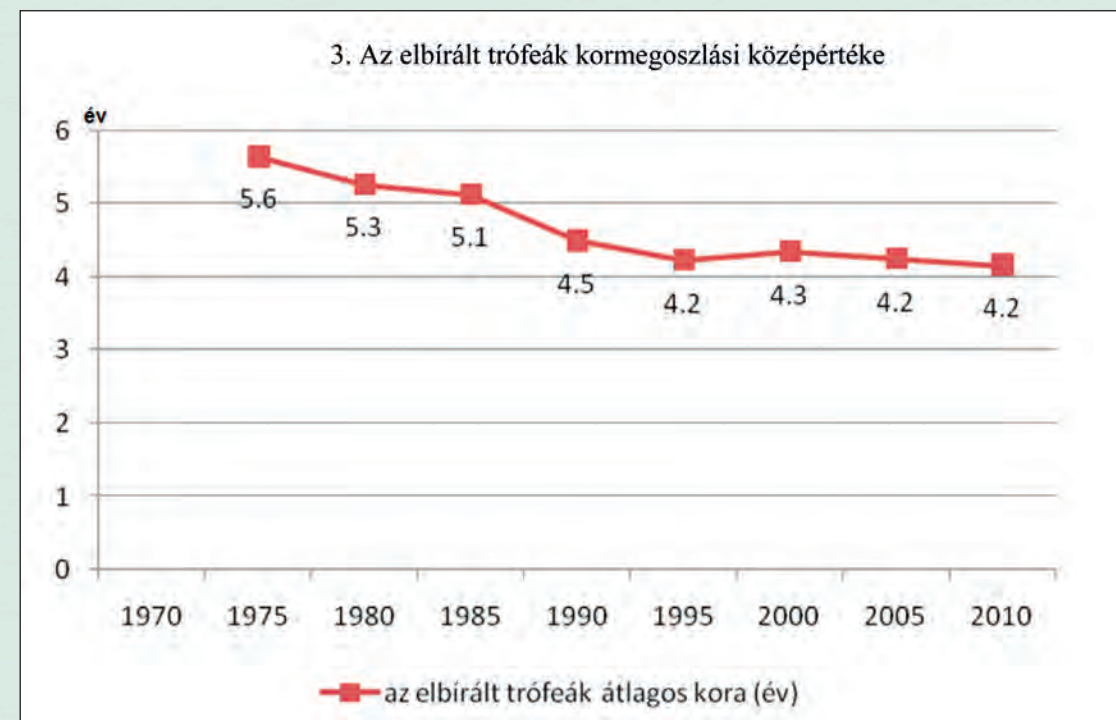
Megkezdve a fontosabb adatok láthatóvá tételét, a becsült vadlétszám és a hasznosítás összevetését most elhagyom. Külföldön a statisztikák publikálásakor csupán terítékatokat közölnek, másrészt a létszámbecslés nem fedti a valóságot, az őz nem gazdasági haszonállat, nem tudjuk megszámolni. A számok inkább a vélekedés, a számmisztikai manőverek világába tartoznak.

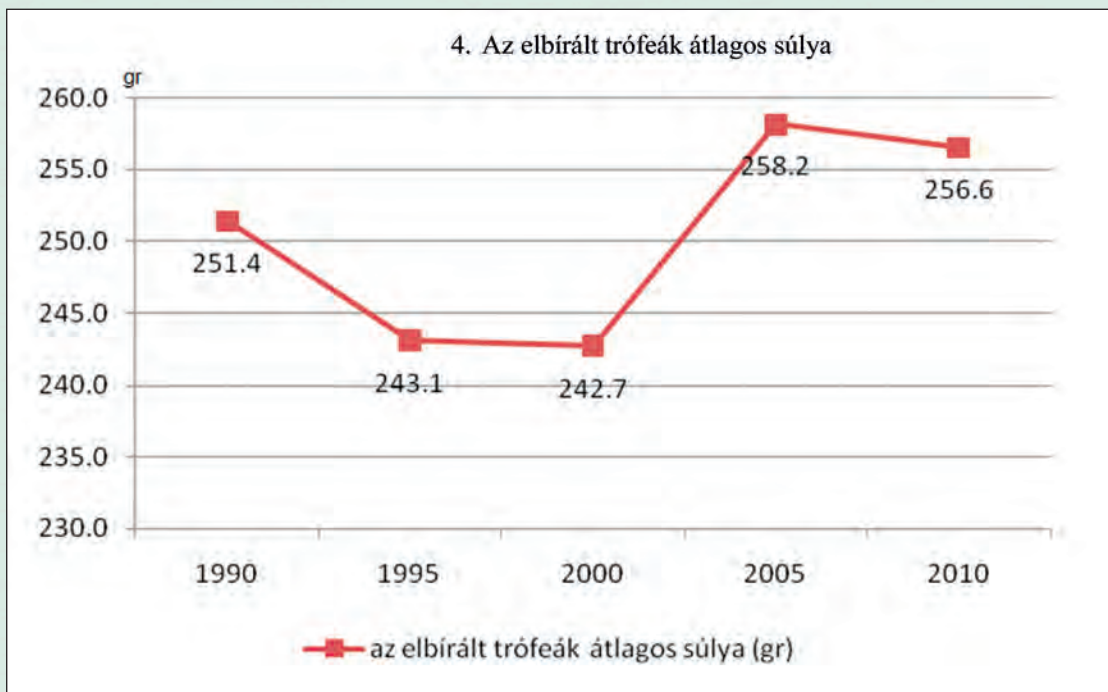

Az 1. sz. ábrán az elmúlt 40 év őzállományának hasznosítását kívánom bemutatni. A lelövési számok bakból 6-szoros, sutából 3-szoros, gidából 10-szeres, összességében ötszörös növekedést mutatnak. 1995-ben megtorpanás volt tapasztalható, főleg a bakok elejtésében.

Ezt követően viszont a gidalövés dominánssá vált.

A bakok esetében a hibás lelövések szankcionálása a 70-es évek elején még „statáris” volt. Ma már itt is „liberális szemlélet” tapasztalható. Elég furcsa a 2. sz. ábrán látható hullámlás.

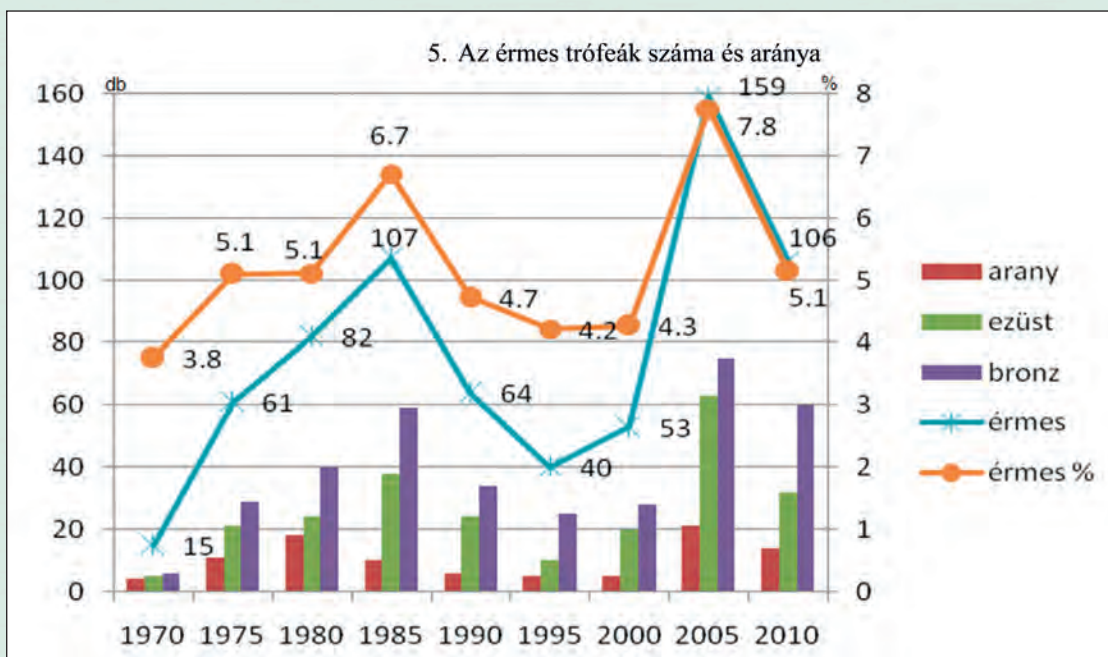

Míg a vizsgált időszak végére az elbírált bakok száma ötszörösére, a hibás lelövések száma kilencszeresére nőtt. A negyven év alatt a „mínusz 1” pontos lelövések összességében 73,7%-ot képviseltek, a „mínusz 3”-as kategória csak 3,8% volt. Érthetetlen a 2000. évi statisztikai javulás, nem változhatott a szakértelem, nem nőtt a szakmai szil-

gorúság, nem volt „cserebak” bemutatása. A bírálati rendszerbe utólag nem láthatunk bele, mi történhetett.

Vizsgáltuk a kormegoszlási középérték ötvenkénti alakulását, amit a 3. sz. ábrán kívánunk bemutatni.

Sokat hallottuk, hogy országszerte egyre fiatalabb korban kerülnek a bakok tömegesen terítékre. Ebben nyilván

ván szerepet játszik a gazdasági kényszer (kell a bevétel), azonfelül segíti az ügyet a trófeabírálat engedékeny szakmai hozzáállása. Az 1970-es 5,6 éves átlagérték mostanra 1,4 évvel csökkent, így a bakok átlagban középkorban kerülnek terítékre Pest megyében. Tudni kell, ez a szám a számhalmaz szórásközpontját jelzi.

Kíváncsiak voltunk a trófeasúly ötvenkénti középértékére. A 4. sz. ábrán jól látható, hogy egy súlycsökkenési mélypont után a megye mutatószáma beállt a 250–260 gramm közötti súlyzónába.

Bár a trófeacentrikus szemléletet egyesek vitatják, mégis egy trófeás nagyvad esetében az érmes trófeák gyakorisága az állományban fontos visszajelzés a számunkra. Az 5. sz. ábrán kívántuk érzékelteni, hogy a vizsgált időszakban a bírált őztrófeák száma ötszörösére, az aranyérmesek száma négyszeresére, az ezüstöké hatszorosára, a bronzérmeseké tízszeresére, így összességében az érmesek száma hétszeresére nőtt. Az arany növekedése 36,7%-os volt.

Elgondolkodtató az 1985–1995. évi statisztikai mélyrepülés. Változott az élőhely, változtak az egyesületek

vezetői, változtak a társadalmi-gazdasági-morális viszonyok, változott a vadászok összetétele, változott a szakmai felügyelet mechanizmusa, 2001-től pedig radikális növekedés tapasztalható az érmesek számában. Vajon mi rejlik a nagy hullázás mögött?

Összességében a bizottságunk ennyiben kívánta vizuálisan és tényszerűen illusztrálni a megye őzállományának ismérveit. Tudom, hogy az ötvenkénti adatvételezések, ellentétben az évenkénti adatsorral, sosem jelzik harmonikusan a változást, előfordulnak nagy értékingadozások. Nem teljes értékű „portrét”, hanem mozaikképet kívántunk Pest megye vadászai részére prezentálni. Remélhetőleg sok vadásztársunknak sikerült újat s érdekeset mondani.

Ezúton is köszönöm Lengyel György úr, a KSH főosztályvezető-helyettese segítségét a statisztikai számítások és a grafikonok elkészítéséért.

Török Henrik

a megyei vadgazdálkodási bizottság tagja

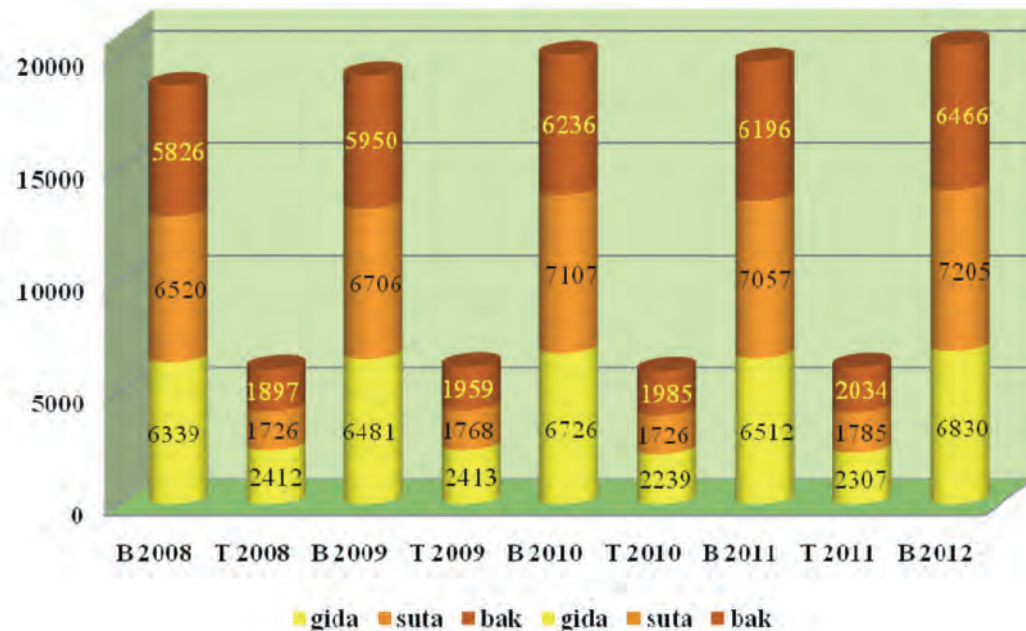
Az őztrófea-bírálat szakmai tapasztalatai az elmúlt öt évben

Pest megyében az őzállomány a létszámbecslési jelentésekben szereplő adatok alapján kissé emelkedő tendenciát mutat (100 hektárra számítva 3,4 egyedről 3,7-re emelkedett az átlagos sűrűség), míg a terítékjelentések tanúsága szerint, átlagosan 1,1 őzet hoztak terítékre, illetve találtak meg elhullva a vadászok 100 hektáronként, 2008 óta, minden évben (1. ábra). Az állományhasznosítás mértéke eléri a 30%-ot, amely a szinten tartó hasznosítás felső határa. Az, hogy a viszonylag magasabb hasznosítás ellenére emelkedik az őzek száma, arra utal, hogy vagy alulbecsülik az állomány nagyságát, vagy a suták egy részét csak papíron ejtik el és vezetik be a teríték-nyilvántartásba. Ez utóbbi eljárás nem a létszám növekedése miatt probléma – kivéve azokat a területeket, ahol az őz által okozott kár már amúgy is jelentős (fiatal gyümölcsösök, erdőtelepítések, felújítások stb.) –, hanem azért, mert az ivararány eltolódik a suták javára, és ez hosszabb távon az agancsminőség romlásához vezethet. (Azt már csak zárójelben jegy-

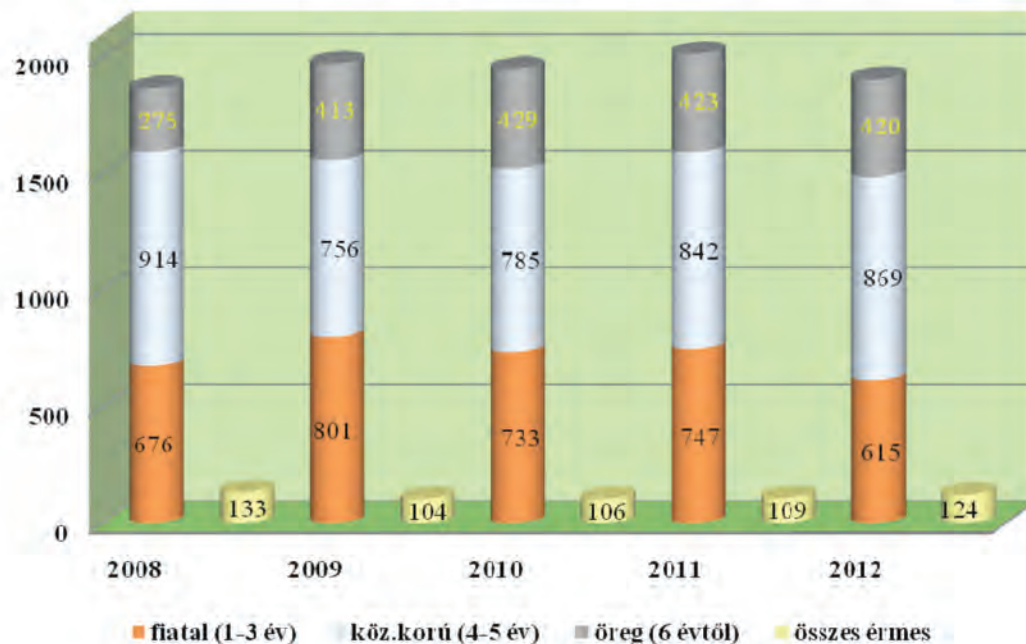
zem meg, hogy van olyan vadászatra jogosult, akinél évről évre 20% alatti a hasznosítás, és nem növekszik az őz állománya, és van olyan is, akinél 50% feletti, mégsem fogy az őz – sőt emelkedő létszámot jelentenek. Van olyan jogosultunk is, akinél viszont annyira stabil a populáció szintje, ivari és kormegoszlása, hogy évek óta darabra pontosan ugyanannyit becsül – és tervez is – február hónapban.) A fentiek ismeretében a létszámbecslési adatokat önmagukban nem, csak azok tendenciáját vesszük figyelembe az éves vadgazdálkodási tervek jóváhagyása során.

A Pest megyei vadászati hatóság évente körülbelül 2000 db őztrófeát bírál el, amelyeknek több mint 95%-a a megyében kerül terítékre (2. ábra). Az idei évben már egyetlen más megyében ejtett bakot sem hoztak Gödöllőre bírálatra, és a Pest megyében külföldiek által lőtt bakokból is nagyon kevés került más megyei bírálóbizottság elé, ezért egyre teljesebb, közvetlen képet kaphatunk a bakok minőségének alakulásáról. Jóllehet,

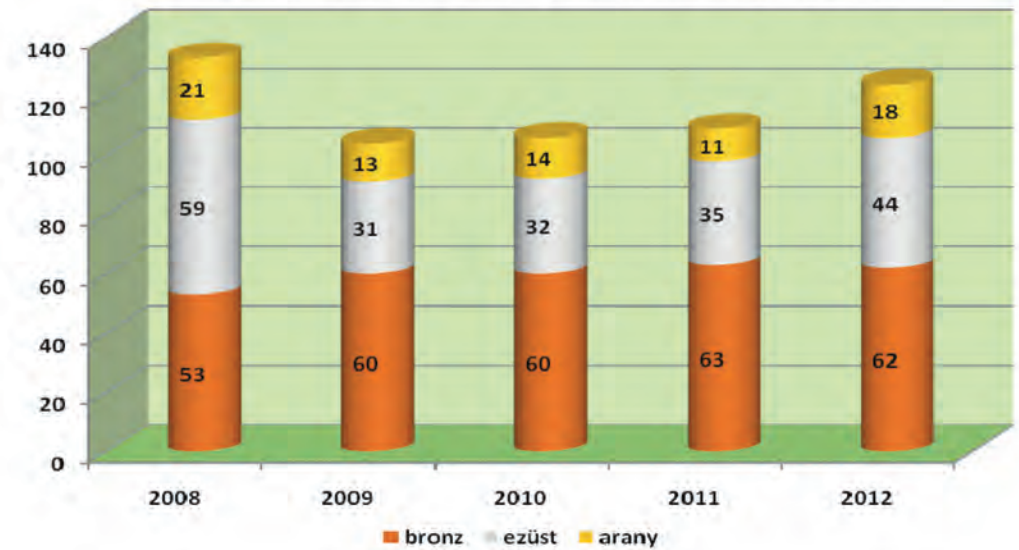
1. ábra: Őz létszámbecslés (B) és teríték (T) Pest megyében 2008-2012.

2. ábra: Elbírált bakok korosztályi megoszlása Pest megyében 2008-2012. (10. 25-ig)

3. ábra: Érmes őztrófeák Pest megyében 2008-2012. (10. 25-ig)

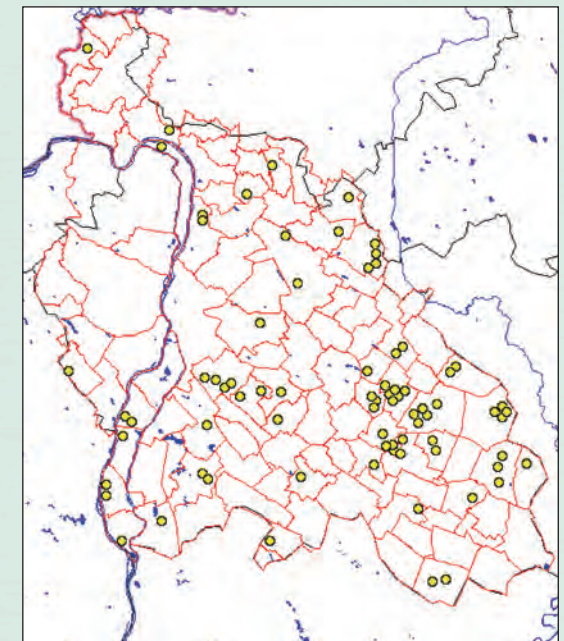

megyénk nem az őzállományáról híres, az érmesek aránya minden évben 10% alatt, inkább az 5%-hoz van közelebb, azért nálunk is „teremnek” derék bakok (3. ábra). A megye kiemelkedőbb őzes területeit az aranyérmes bakok térbeli eloszlását ábrázoló térképvázlaton mutatom be (4. ábra). Az ábra egyben arra is felhívja a figyelmet, hogy bár megyénk délkeleti részén (az Albertirsa–Ceglédbercel–Pánd–Tápióbicske–Tápiószentmárton–Tápiógyörgye települések által határolt területen belül) esett a legtöbb aranyérmes az elmúlt öt évben, azért a megye más részein, még a Börzsönyben is találkozhat a szerencsés vadász kapitális bakkal.

A trófeabírálaton a számtalan – a hajdani bírálati gyakorlatban plusz ponttal minősített –, hibás, érdekes agancsú bak mellett időnként (egyes jogosultaknál sűrűbben, másoknál alig-alig) találkozunk jó képességű, ígéretes, idő előtt terítékre került bakok trófeájával. Immár köztudomású, hogy a mínusz pontok régi formájú szankcionálása megszűnt. A bírálat során azonban továbbra is jelezzük a szakszerűtlen, a korai elejtés tényét, és azt a jelenleg is érvényben lévő, a körzettervek trófeabírálati irányelveiben rögzített tömeg-, illetve mérethatárok figyelembevételével továbbra is –1, –2 vagy esetleg –3 ponttal „jutalmazzuk” (5. ábra).

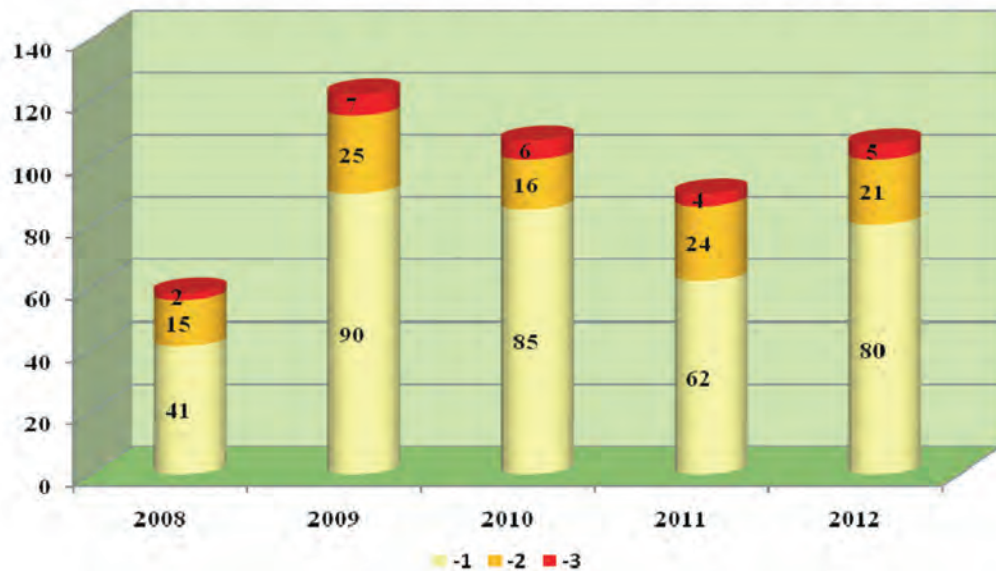
Ennek önmagában már lehet, hogy nincs kellő vizsgatartó ereje, különösen azok között, akik már a pénz-bírság kiszabhatóságának eltörlése után kezdtek vadászni, és nem ivódott a vérükbe hosszú idő alatt, hogy

trófeás vadra csak akkor adjanak le lövést, ha ismerik az egyedtet, és tudják, hogy lőhető, vagy elég idejük volt annak alapos bírálatára. Szerencsére tapasztalataink szerint egyre több jogosult építi be a vadászat helyi rendjébe az ezzel kapcsolatos házi szabályt, amely vagy bizonyos időtartamra tiltja el a szakszerűtlen elejtőt a

4. ábra: A 2008–2012 között ejtett aranyérmes bakok vadászterületek közötti megoszlása Pest megyében

5. ábra: Minuszpontos őztrófeák Pest megyében 2008-2012. (10. 25-ig)

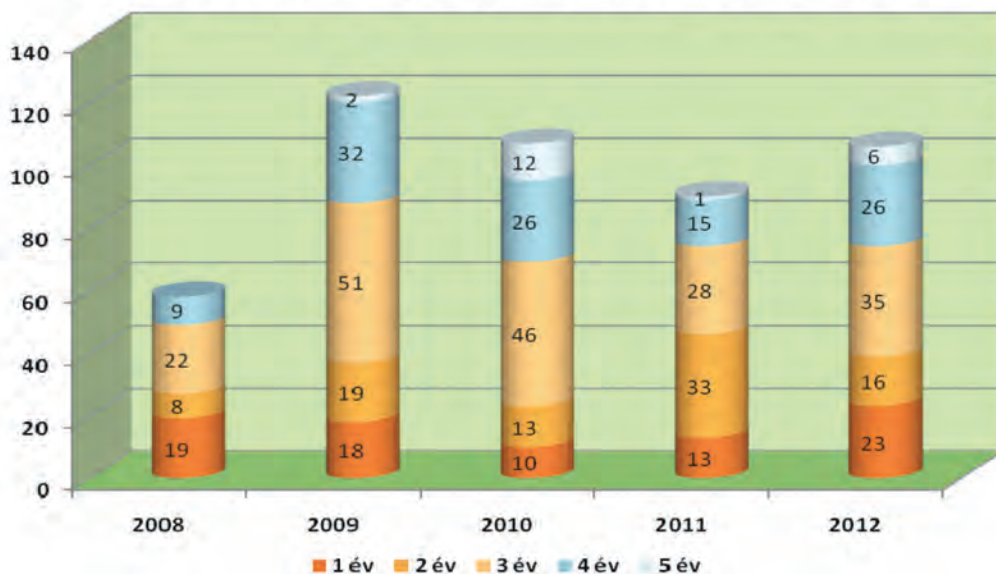

trófeás vad vadászatának lehetőségétől, vagy különböző nagyságú pénzüsszeg befizetési kötelezettségének előírásával próbálja megfontoltabbá, körültekintőbbé tenni tagjait.

A trófeabírálat során a szakszerűtlen elejtés megállapítását segítő táblázatokban foglaltakat sohasem mechanikusan alkalmazzuk, hanem tekintettel vagyunk

arra is, hogy az adott trófea milyen összképet mutat. Előfordul olyan agancs, amely a táblázat szerint mínusz pontot érdemelne, mert kora, szabályossága és tömege alapján a -1, esetleg a -2 kategóriába is besorolható lenne, azonban ránézésre vékony, teljesen átlagos 200–220 grammos vagy az alatti tömeget mutat, vékony, hegyes ágvégekkel rendelkezik, de a rendkívül

6. ábra: A minuszpontos őzbakok kormegoszlása 2008-2012. (10. 25-ig)

tömör szerkezete miatt, akár 300 g körüli is lehet a 24 órás kiskoponyás tömege. Ilyen esetben a bak nem fog korai lelövés minősítést kapni. Ritkábban ugyan, de előfordul ennek az ellenkezője is. Amikor a ritkább csontsűrűség miatt az agancs nem éri el a táblázat szerinti tömeghatárt, de „ordít” róla, hogy fiatal, jó agancsfejlesztő képességű bakról van szó. Ilyenkor nem hagyjuk szó nélkül, illetve legalább egy -1 pontos jelzés nélkül azt, hogy bizony a baknak még az állományban kellett volna maradnia.

A mínusz pontos bakok nagyobb része a fiatal korosztályból kerül ki (6. ábra). Sajnos szinte minden évben előfordul néhány nagy tömegű, a gidaagancs utáni első „valódi” agancsú (villás vagy szabályos hatos), még tejfogakkal is rendelkező bak a bírálaton. Valószínű, hogy az elejtő ilyenkor csak az agancsot nézi, a bak testnagyságát, alakját és viselkedését nem mérlegeli kellőképpen, és nem ismeri fel, hogy az a nagykoponyával 300 vagy

akár 400 g tömegű villás vagy rövid ágakkal rendelkező hatos bak bizony még csak egyéves, és így a terület legjobb bakjai kerülhetnek terítékre még az előtt, hogy részt vehettek volna a szaporodásban.

Befejezésül szeretném felhívni a figyelmet az arany-sakálra. Ez a visszatelepülő ragadozó már Pest megyében is állandó – bár még kis létszámú – populációval rendelkezik. Állományát lehetőleg a területen való megjelenésének észlelésekor rögtön el kell kezdeni gyéríteni, mert – különösen falkában vadászó életmódja miatt – komoly károkat képes okozni a vadászterület őzállományában. A 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet július végén hatályba lépett módosítása szerint az arany-sakál bekerült az egész évben vadászható fajok körébe, így tavaszi állományapasztásához sem szükséges már a vadászati hatóság külön engedélye.

Pető Zoltán
osztályvezető

Visszatartó kábeles csapdák

(A kutyafélék befogásának legmodernebb eszközei)

Az elmúlt hét-nyolc évben egyre általánosabbá vált a csapdázásra alapozott ragadozógazdálkodás a hazai vadgazdálkodók körében. A folyamat különösen az elmúlt három év alatt gyorsult fel. A róka és az arany-sakál befogására legtöbbször egy kutyaféléknek kialakított szelektív ölőcsapdát, az igen hatékony, 100 csapda-éjszakánként átlagosan 5,6 fogást elérő hatványakat használják. Tekintettel arra, hogy az említett csapda csak a kutyafélékre szelektív, alkalmazhatósága különösen a főváros és agglomerációja sűrűn lakott térségében, a települések közelsége és az azokat összekötő úthálózat miatt erőteljesen korlátozott. További gondot jelent, hogy a kutyafélék mellett a vaddisznó is megérzi a föld alá telepített hatványakcsapda csaliját, ezért a nagyvadas területeken ún. csapdabunkerben vagy csapdakertben lehetséges az alkalmazása. A csapda köré húzott építmény azonban erősen rontja annak fogási hatékonyságát, amennyiben azt arany-sakál fogására kívánja a vadgazdálkodó alkalmazni.

Az ölőcsapdák alkalmazása szempontjából fel-sorolt kényes területeken is sikeresen alkalmazhatóak az Észak-Amerikában, elsősorban Kanadában kifejlesztett visszatartó kábeles csapdák, amelyek szintén

nagymértékben szelektívek, ugyanakkor az állatokat csak egy meghajtott, rugós csillapítású és forgókap-csokkal felszerelt kábelrel fogják meg, nem okozva számukra sérülést. A visszatartó kábeles csapdák fejlesztésének a legnagyobb lökést az Európai Unió, Kanada, Oroszország által aláírt, a kíméletes csapdázási szabványokról szóló nemzetközi egyezmény előírásainak tengerentúli bevezetése adta. A leggyakrabban csapdázott vörös róka ugyan nem tartozik az egyez-mény hatálya alá, azonban már elérhetőek olyan esz-közök is, amelyekre gyártójuk önkéntesen beszerezte az egyezmény előírásai szerinti tanúsítványt. A fo-kozott magyarországi érdeklődésre való tekintettel, előkészítés alatt van az említett csapdák egyes típu-sainak kanadai-magyar együttműködésben történő minősítése az arany-sakál befogására.

A visszatartó kábeles csapdák több előnnyel is ren-delkeznek a jelenleg igen népszerű hatványakcsap-dákkal szemben. Egyáltalán nem jelentenek veszélyt az emberre, a háziállatokra és a vadászható vagy vé-dett, nem cél-fajokhoz tartozó állatokra sem. Mű-ködésbe lépésük esetén ritka, hogy a nem cél-fajok egyedeit megfogják; amennyiben ez mégis előfordul,

azok jó eséllyel sérülésmentesen szabadon engedhetők. A csapdák mérete, tömege és ára alatta marad minden más, legálisan alkalmazható hatékony eszköznek. Az eddig elvégzett hazai kísérletek, valamint a nemzetközi tapasztalatok alapján hatékonyságuk eléri a hattyúnyakcsapdák eredményességét. Már a kezdeti, 2012 tavaszán végzett kísérletek során sikerült 100 csapdaéjszakára számított 3,6–5,9 fogást elérni, azonban a Benoit Belisle kanadai csapdafejlesztő és gyártó ez év októberi, magyarországi látogatását követő próbák arra mutatnak, hogy megfelelő jártasság esetén a visszatartó kábeles csapdák jóval eredményesebbek lehetnek az előbb említetttnél.

Talán az egyetlen hátrány, hogy a számunkra új eszközök szakszerű kezelésének elsajátítása csak alapos elméleti és gyakorlati felkészítés révén lehetséges. Ennek hiányában a kezelők nem számíthatnak sikerre, sőt az egyébként humánus csapdák is okozhatnak komoly sérüléseket a befogott állatoknak.

Róka „pórázon”

Tekintettel a számos felsorolt előnyre, egészen biztosan kijelenthető, hogy a modern visszatartó kábeles csapdák használatának elterjedése a felhasználók megfelelő képzése esetén új horizontokat nyithat a csapdázás hazai történetében.

Hajas Péter Pál

Visszatartó kábeles csapdák kezelésének oktatása, Sellye, 2012. 05. 24.

Balról jobbra: Fodor József, a Romániai Csapdázó Szövetség elnöke, Balaskovics József fővadász, Albert Rouira Simo, a Spanyol Csapdázó Szövetség elnöke, Robert Ernst osztrák csapdafejlesztő, Francisco García Domínguez, a Spanyol Környezetvédelmi Minisztérium csapdázó szakembere

Hívatásos vadászok versenye

Mint ahogy az sokak előtt ismeretes, az OMVK elnöksége évekként eldöntött, hogy a hívatásos vadászok országos szakmai vetélkedőjét két évente rendezik meg. Értelmszerűen így a megyei megmérettetések is két éves ciklusonként követik egymást.

Az idei versenyt június 29-én, a galgamácsai lőtér bonyolították le. A versenyen indulhatott minden, a megyében szolgálatot teljesítő hívatásos vadász, aki szeretne volna kollégáival összemérni szakmai ismeretét, lökésszerűségét.

Végül 11 induló jelent meg a megnyitón. A jelentkezők többsége a korábbi évekből ismerte a hasonló rendezvényeken előforduló feladatok jellegét, így a versenyfeladatok kihirdetése igazából nem okozott meglepetést.

- elméleti teszt, 50 kérdés;
- lövészet – 15 korong, 5 lövés 0,22-es (kis)puskával szabad kézből és 5 lövés nagygolyóssal lesről;

- trófeabírálat, ahol a korosztályt, a lehetőséget és a „fizető” tömeget kellett +/-15%-on belül meghatározni;
- kürtjelek felismerése;
- növények felismerése.

A verseny jó időben, jó hangulatban zajlott. Általános vélemény volt, amit az érdeklődők és a kísérőként jelenlévők is megfogalmaztak, hogy nem is olyan egyszerű az ilyen szakmai vetélkedőn jól teljesíteni. Többen megpróbálkoztak a növényfelismerés vagy a trófeabírálat, illetve az elméleti teszt kitöltésével, s arra a megállapításra jutottak, hogy bizony az iskolában tanultakat időnként fel kell frissíteni.

A verseny végső győztese Kolozsi Géza hívatásos vadász kolléga lett, akinek ezúton is gratulálunk. A nyertes, illetve a helyezettek oklevelet és tárgyjutalmat kaptak.

Guzsik Alfréd
hívatásos vadász alelnök

Hivatásos vadászok versenye 2012. június 8.											
Eredményösszesítő lap											
	Név	elméleti ismeretek	lövészet				trófeabírálat	Gyakorlati ismeretek			Össz pontszám
			sörétes	kis-golyós	nagy-golyós	összes		Növény	Kürt	összes	
1	1. rotte										
2	Kolozsi Géza	33	10	12	10	32	15	12	4,0	16	96
3	Faller László	26	11	12	0	23	12	11	3,0	14	75
4	Pintér Dávid	31	11	12	0	23	13	12	4,0	16	83
5	2. rotte										
6	Tarcza Zsolt	33	10	12	0	22	12	8	3,5	12	79
7	Szőke Attila	26	10	15	11	36	11	13	3,5	17	90
8	Kemény Ákos	30	10	15	0	25	16	14	4,0	18	89
9	3. rotte										
10	ifj. Rafael István	33	10	3	0	13	14	8	3,0	11	71
11	Heim Tankrét	26	12	0	0	12	13	10	1,5	12	63
12	Galbavi József	29	11	5	9	25	14	7	3,0	10	78
	Elérhető maximális pontszámok	50	15	15	15	45	30	15	5	20	145

TERMÉSZETVÉDELEM

Lépünk fel közösen a mérgezések ellen!

(Sasmérgezés)

A parlagi sas globálisan veszélyeztetett faj, hazai állománya a 80-as évektől folyamatosan nő, mára a költőpárok létszáma elérte a 140-et, ami az Európai Unió állományának kétharmada. Az öröndetes állománynövekedésre a 2005-ben kezdődő mérgezéses esetek vetettek árnyékot. A 2008-ban életre hívott „Mérgezésellenes kerekasztal” keretében az Országos Magyar Vadászkamara részvételével széles összefogás jött létre a mérgezések visszaszorítása érdekében. A közös fellépésnek, a szakmai és ismeretterjesztő elemeken alapuló kampánynak a hatására megállt a mérgezéses esetek számának növekedése, de a probléma korántsem szűnt meg.

Az elmúlt négy év szakmai és ismeretterjesztő elemeken alapuló kampányának sikerült valamelyest mérsékelni a 2005–2008 között exponenciálisan felfutó mérgezési hullámot, azonban az esetek korántsem szűntek meg. 2005 óta összesen 63 parlagi sas, 70 rétisas,

3 szirti sas, valamint több mint 1000 egyéb védett és fokozottan védett madár lett mérgezés áldozata. Csak 2012-ben eddig 17 parlagi sas, 10 rétisas, valamint 2 szirti sas pusztult el szándékos mérgezés miatt. Legutóbb 2012. szeptember 24. és október 1. között Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a Gesztely község határában ismert parlagisas-fészek közelében találtak 3 parlagisas-tetemet. A mérgezések mellett parlagi sasok lelövése és fészkeik kilövése is előfordult az elmúlt években öt, illetve két esetben.

A parlagisas-védelmi LIFE program

A nemzetközi szinten is kirívó természetkárosítások hatására 2012. január 1-jével parlagisas-védelmi LIFE program indult, amelynek elsődleges célja az illegális mérgezéses esetek visszaszorítása.

„A parlagi sas védelme Magyarországon” elnevezésű projekt 2012–2016 között, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület koordinálásával és nyolc szervezet, köztük az **Országos Magyar Vadászkamara partnerségével**, mintegy 2,1 millió euró költségvetéssel valósul meg. A költségvetés 75%-át az Európai Unió, 8%-át a Vidékfejlesztési Minisztérium, míg a maradék 17%-át a projektpartnerek saját költségvetésükből finanszírozzák. A program keretében biztosítják a **fészekek őrzését**, szükség szerint műfészkekkel, **időszakos etetéssel** segítik a madarak megtelepedését, túlélését. A hagyományos természetvédelmi őrzés mellett **speciálisan kiképzett kutyás egységek fognak járőrözni a veszélyeztetett területeken**, így jelentősen javulni fog a mérgezett csalétek, valamint az elpusztult madarak megtalálásának valószínűsége. Tovább fogja javítani az őrzés hatékonyságát, valamint a mérgezett madarak felderítését, hogy 30 parlagi sasra raknak **műholdas nyomkövetőt**, amely éveken keresztül, óránként küld adatokat a madarak hollétéről. A mérgezéses esetek felderítése nagyon nehéz, elmarasztaló ítéletek a legkritikább esetben születnek. Éppen ezért a **Nemzeti Nyomozó Iroda is partnerként vesz részt a projektben**, és szakértői országosan segítik, szükség esetén saját hátskőrbé vonják az esetek felderítését.

Létrehoznak egy **országos állatorvosi hálózatot**, amely a sérült, mérgezett madarak kezelése mellett a

minél gyorsabb és szakszerűbb kórbonctani és toxikológiai vizsgálatokat is elvégzi, aminek a nyomozások szempontjából van kiemelt jelentősége.

A Jászsági Madárvédelmi Területen létrehozzák a **Parlagi Sas Látogatóközpontot**, ahol kiállítás, előadóterem, tanösvények és szálláslehetőség várja majd az érdeklődőket. Ezen a területen konkrét élőhely-fejlesztési beavatkozásokat és legális ragadozógyérítési módszereket is fognak végezni.

A program eredményeit természetesen ismertetni fogják a médiában. A legfontosabb célcsoportok számára (mező- és vadgazdálkodók, természetvédők) külön kiadványok fognak megjelenni. További információk a www.imperialeagle.hu honlapon érhetők el, valamint fenntartanak egy közvetlen telefonvonalat (+36 20 251 4404), ahol a természetvédelmi bűncselekményekkel kapcsolatos bejelentéseket várják. A Vidékfejlesztési Minisztérium Környezetügyért Felelős Államtitkársága és a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület 100-100 ezer forint **nyomravezetői díjat** ajánlott fel azoknak, akik a vádemelést megalapozó információkat adnak bármelyik, védett és fokozottan védett madarakkal kapcsolatos bűncselekményben.

Herczeg Zoltán – Dr. Marosán Miklós
Természetvédelmi bizottság

A vadászkamara szerepe, feladatai a projektben

Néhány éve a természetvédelmi és a vadászati szervezetek egyértelműen felismerték, hogy céljaik számos esetben közös, vagy legalábbis együttműködésre sarkallnak.

A parlagi sas védelme érdekében különösen **nélkülözhetetlen a hivatásos vadászok bevonása** mind az illegális mérgezéses esetek felderítésében, mind a megelőzésben. Erre a legmegfelelőbb alkalom a vadászkamara szervezésében zajló éves kötelező továbbképzések keretében történő tájékoztatás és felvilágosítás.

A szakszemélyzet mellett a **sportvadászok természetudatosságának növelése**, ismereteik bővítése is legalább ennyire fontos, ezért a megyei, valamint országos vadásznapiakon, a minden vadászhoz eljutó *Vadászévkönyv* hasábjain bemutatásra kerül a projekt valamennyi intézkedése, illetve az akciók eredménye.

A tájékoztatás fontossága mellett a projektben való részvétel különleges lehetőséget biztosít a parlagi sas szempontjából kiemelt területnek számító Jászsági Madárvédelmi Területen működő **vadászatra jogosultak számára**. Alternatív **ragadozógyérítési eszközök beszerzését** és működtetését finanszírozza a program, mely elsősorban a róka és a varjúfélék állományát, ezáltal azok apróvadra gyakorolt hatását kívánja csökkenteni. Ezen a területen lehetőség nyílik minimális apróvadvédelmi **élőhelykezelésre** is a fő kedvezményezett MME által megvásárolt lakatlan tanyahelyeken, illetve a területen gazdálkodókkal történő együttműködés keretében.

A beavatkozások célja, hogy a parlagi sasnak is jelentős táplálékbazisát jelentő apróvad, elsősorban a **mezei**

Fotó: Horváth Márton

nyúl állománya a vadgazdálkodás érdekeivel együttesen olyan mértékben **megnövekedjék**, hogy a „sasbarát” beavatkozás, gazdálkodás valamennyi érintett részére előnyös legyen.

A projekt finanszírozza az apróvad és a ragadozók állományának, illetve az élőhelyi változók kapcsolatának tudományos feldolgozását, illetve az apróvadállományt befolyásoló tényezők relatív hatásának, továbbá az alternatív ragadozógyérítési módszerek hatékonyságának vizsgálatát.

Változások a vadászható és védett fajok listáján, csökkenő adminisztrációs terhek

A Hírlevél idei első számában beszámoltunk arról, hogy stratégiai megállapodás született a vadgazdálkodás és a természetvédelem között. A megállapodás végrehajtását ígéretünkhöz híven nyomon követtük, és elmondhatjuk, hogy viszonylag rövid idő alatt több, a vadászokat érintő fontos változás történt a közelmúltban.

Először a vadászati törvény végrehajtási rendelete, többek között a vadászható fajok köre és egyes fajok idénye változott. A módosítások közül csak a természetvédelem szempontjából jelentőseket ismertetjük. Október 1-jétől december 31-éig vadászható lett a

A projekt fő természetvédelmi céljainak megvalósulása mellett azért is vállalta a vadászkamara a partneri szerepet a projektben, mert annak egyik **legnagyobb eredménye, hogy egy kiemelten természetvédelmi célú, európai uniós támogatású projekt hazánkban először von be vadászati szervezeteket a megvalósításba úgy, hogy közben a vadgazdálkodás is közvetlen előnyt élvez a célok megvalósulásából.**

Kovács Gábor
OMVK

nyári lúd, valamint október 1-jétől január 31-éig a kanadai lúd és a nilusi lúd is annak érdekében, hogy ez utóbbi fajok terjedését nyomon tudjuk követni. A nyári lúd vadászati idénye Hajdú-Bihar megyében, valamint Jász-Nagykun-Szolnok megye tisztántúli területein december 1-jétől december 31-éig tart. Nyári lúdból, vetési lúdból és nagy lilikből naponta, személyenként összesen legfeljebb hat darab ejthető el, melyből a nyári ludak száma nem lehet több kettőnél. Az elejtett kanadai lúdról és nilusi lúdról fotódokumentációt kell készíteni, amelyet meg kell küldeni a Nyugat-magyarországi Egyetemnek. Az el-

Fotó: Herczeg Zoltán

ejtett példányt a fotódokumentáció elküldését követő két munkanapig meg kell őrizni.

A récék közül egyedül a teríték 96%-át adó tőkés réce maradt vadászható augusztus 15. és január 31. között, de augusztus 15-étől augusztus 31-éig kizárólag húzáson és a vízparttól – azaz a vízzel borított terület és a szárazföld találkozásától – számított 50 méteren kívül szabad rá vadászni. Újra van tehát lehetőség augusztus közepétől a tarlókon táplálkozó tőkés récékre vadászni. A csörgő réce és a kerceréce viszont felkerül a védett fajok listájára 50 000 forintos természetvédelmi értékkel. Összességében elmondhatjuk, hogy bővültek a vízivad-vadászati lehetőségek.

Az örvös galamb és a balkáni gerle esetében ezek vadászati idénye augusztus 15-étől január 31-éig fog tartani. Így a balkáni gerlének 1 hónappal rövidebb, míg az örvös galambnak 3 hónappal hosszabb lesz az idénye. A mezei nyúlra 1 hónappal rövidebb ideig lehet vadászni (október 1. – december 31.), de január 15-éig élve befogható lesz. Egész évben vadászható lett az aranybakó és a nyest, illetve természetvédelmi oltalom alá került a menyét.

Nagyvadfajok esetében is történtek változások. Kiemelnénk, hogy egész évben vadászható lett a muflonkos, valamint április 1. és június 30. között tavasszal is lehet vadászni gímszarvasborjúra.

A vadászható fajok listájának változása miatt szükségessé vált a védett állatfajok körének módosítása is. Ennek megfelelően október 1-jén hatályba lépett a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az

Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM-rendelet módosítása. A vadászhatóvá vált nyári lúd lekerült a védett fajok listájáról, míg a már említett új védett fajok felkerültek rá.

Az új szabályozás csökkenti a vadászok adminisztratív terheit is. Egyes, külföldön legálisan vadászható, azonban hazánkban védelmet élvező fajok esetében a megállapodásnak megfelelő változtatások lehetővé teszik az adminisztratív eljárások számának csökkentését. Ez a gyakorlatban az alábbi fajokat érinti: a jövőben a medve, a farkas, a hiúz, a vadmacska, az európai bölény, a bezoárkecske és a császármadár külföldön elejtett egyedeinek trófeáját nem csak közérdekből lehet magánszemélynek tartani. A jogszerű megszerzést természetesen igazolni kell, a medve, farkas, hiúz és vadmacska esetében a CITES-engedélyekkel, EU-bizonylattal, míg a többi faj esetében az adott országban kiváltott vadászati engedéllyel. Az igazolás hatósági elfogadása megfelel a tartásra vonatkozó engedély kiadásának, így nem kell igazgatási szolgáltatási díjat fizetni, ami akár több tízezer forint is lehetett. Ez a könnyített szabályozás vonatkozik a siketfajd, nyírfajd, havasi hófajd, sarki hófajd, barnanyakú szirtifogoly, csukár, örvös frankolin, havasi nyúl, kőszáli kecske és spanyol kecske jelenleg is birtokban tartható trófeáira is.

A szabályozás a jövőben sem teszi lehetővé a védett fajok trófeáival történő kereskedést.

Herczeg Zoltán – Dr. Marosán Miklós
Természetvédelmi bizottság

Molekuláris genetikai módszerek a vadgazdálkodásban

Alig három évtizede még szinte alig végeztek vadbiológiai célú genetikai vizsgálatokat. Az elmúlt évtizedek technikai fejlődésének eredménye, hogy a célirányos és egyre olcsóbb módszerek mára a vadgazdálkodásban is alkalmazhatóká váltak. Az új módszerek új lehetőségeket nyitnak meg a kutatásban, a vadgazdálkodás és a bűnüldözés területén is.

Minden genetikai elemzés és genetikai marker az örökítőanyag (dezoxi-ribonukleinsav, DNS) valamilyen részének meghatározott léptékű értékelésén alapul. A vizsgálatok a nukleáris DNS vagy a mitokondriális DNS vizsgálatán alapulhatnak. Az előbbi az adott egyed a két szülőtől örökli, és a sejtmagban található, míg az utóbbi a sejtek mitokondrium nevű szervecskéiben találhatóak. Az előbbi nagyméretű, és a legtöbb faj esetében még csak kevésbé térképezték fel. Az utóbbi kisméretű, anyai ágon öröklődik, és számos fajra már jól feltérképezték. A nukleáris DNS általában lassan változik, míg a mitokondriális DNS viszonylag gyorsan. Ezek a tulajdonságaik meghatározzák, hogy a kétfajta DNS milyen jellegű vizsgálatokra lehet alkalmas, vagy sem.

A genetikai vizsgálatokra alkalmazott módszerek egy része a gének termékeit vizsgálja (enzimek, fehérjék), más részük pedig a DNS-t felépítő nukleotidok szintjén értékeli a genetikai változatosságot. A múltban főleg a fehérjék vizsgálata volt egyszerű és gazdaságos. Ennek ellenére a változatosságnak a nukleotidok szintjén történő elemzése sokkal erősebb molekuláris eszközzé vált a rendszertan és a populációbiológia területén.

A molekuláris genetikai módszerek az elmúlt 10-15 évben indultak rohamos fejlődésnek. A genetikai módszerek a telefóniához vagy az informatikához hasonló mértékű fejlődésen mentek át. Mozgatóerejük az orvostudomány és a gyógyszeripar volt, ami szükségessé tette a gyors és egyre olcsóbb molekuláris genetikai eszközök kifejlesztését is. Ennek köszönhetően, ma már egy genetikai vizsgálatot akár 1-2 nap alatt is el lehet végezni, melynek költsége akár 10 000 forint alatt is tartható.

A molekuláris genetikai módszerek gyors fejlődésének alapját a PCR-technika kitalálása teremtette meg

az 1980-as évek közepén. A PCR-technika azért forradalmasította a genetikát, mert általa rövid idő alatt (2-3 órán belül) kevés DNS-molekulát sokszorosára lehet felszaporítani. Kis mennyiségű biológiai mintában (pl. 2-3 szőrszálból vagy 1 csepp vérből) lévő DNS-t felszaporítva, több tucatnyi genetikai vizsgálatot is el lehet végezni. Összehasonlításként az 1980-as években végzett fehérje-polimorfizmus-vizsgálatokhoz még jelentős mennyiségű vér-, hús- és csontmintát kellett begyűjteni, tárolni és feldolgozni.

Ezeknek a genetikai eszközöknek a vadbiológiában való megjelenése az olyan minőségi változásokhoz hasonlítható, mint ami a hagyományos rádió-telemetria és a GPS/GSM-telemetria közötti váltás eredményeként következett be. Ma már nem nokedliszaggatóval kell a homokot rostálni, hogy a kavicsok fennakadjanak – a mostani szita már olyan finom, hogy a homokszemeket tudjuk osztályozni.

A PCR-technika gyorsította fel az egyes fajok örökítőanyag-sorrendjének alaposabb megismerését is: ma már a világhálón elérhetőek olyan adatbázisok, amelyekből letölthető egy-egy faj örökítőanyagának teljes vagy részleges géntérképe. Ha valaki az európai vaddisznó genetikai térképét szeretné alaposabban áttanulmányozni, akkor például a www.pubmed.com adatbázisban rengeteg információt talál e témában.

A különböző vadfajokból a genetikai laboratóriumba bekerülő biológiai minták általában szőrszálak, húsmin-ták, csontminták vagy vérminták, melyekből első körben DNS-t nyernek ki. Ez az örökítőanyag akár éveig is tárolható a tényleges genetikai vizsgálat elvégzése előtt. A vadgenetikában ma leggyakrabban használt vizsgálati módszerek a következők: (i) valós idejű PCR, (ii) PCR-RFLP és (iii) szekvenálás. A valós idejű PCR és PCR-RFLP módszereket akkor alkalmazzuk, ha az adatbázisok alapján ismerjük a vizsgált DNS-szakasz építőelemeinek a sorrendjét. Vannak esetek, amikor ezt nem ismerjük, ekkor használjuk a szekvenálást, amely a másik két módszernél költségesebb és időigényesebb technika. A szekvenálás segítségével egy PCR módszerrel felsokszorozott DNS-szakasz építőelemeinek

sorrendjét lehet meghatározni. Szekvenálást használnak átfogóbb géntérképezések esetében, például az agancs kialakulásában szerepet játszó genetikai tényezők együttes megismerésére.

Az előbbieken ismertetett genetikai módszerek a vadgazdálkodás terén is alkalmazhatóak:

1. Fajazonosítás: bármilyen DNS-t tartalmazó állati szövet (pl.: bőr, izom, csont, vér, szőr, zsiger, toll) igen kevés mintája alapján az illető szövet bizonyítja annak faji hovatartozását. Ezzel a módszerrel lehet megállapítani, hogy a minta háziállatból vagy vadból származik-e, pl. a hús hamisításakor.

2. Egyedazonosítás: kettő vagy több minta vizsgálatánál meghatározható, hogy azok egyazon vagy más és más egyedből származnak-e (pl.: trófea, illetve állati test közötti azonosság megállapítása, trófea, illetve hullatott agancs közötti azonosság vagy különbség).

3. Ivar meghatározása: megcsik, hogy az elejtett vad „ivart vált”, és a vizsgálat során pl. azt kell bizonyítani, hogy az elejtett egyed értékesebb bak vagy bika volt, és nem suta vagy tehén.

4. „Genetikai tisztaság” vizsgálata: ez elsősorban vaddisznó esetében a házi sertéssel való keresztezés felderítését teheti lehetővé, de ezzel a módszerrel a különböző vérfrissítések és trófeaminőséget „javítani” szándékozó manipulációk genetikai hatásai is kimutathatóak.

Az említett néhány lehetőség mellett a megfelelően megválasztott módszerek természetesen eredményesen használhatóak a tudományos kutatómunka, valamint egyes bűnügyek és egyéb jogszabálysértések felderítése terén is. Az elmúlt hónapokban a nemzetközi vadász-sajtó számos, a hazai vadgazdálkodás jó hírét súlyosan rontó ügyet talált az olvasók elé. Az általunk most felsorolt molekuláris genetikai módszerek alkalmasak arra, hogy a vadgazdálkodás tisztaságának és becsületének helyreállítása érdekében tudományosan is megalapozott és érdemi lépéseket lehessen tenni. A döntést és a lépést az illetékeseknek kell meghoznia!

*Dr. Nagy Zsolt,
Dr. Lehotzky Pál,
Dr. Csányi Sándor*

Etika, etikáról

Az etikai bizottság találkozott az állatorvosi lóval. Vadász, legalábbis kamarai tag, idegen területen, beiratkozás nélkül, engedély nélkül tartott félautomata, 1000 joule alatti csőtorkolati energiájú, 0.22 kaliberű, 45 cm csőhossznál rövidebb csövű és hangtompítóval ellátott fegyverrel cserkelt. A terület gazdája már gyanakodott, így alkalmas helyeken vadfigyelő kamerákat helyezett el, amelyek rögzítették a cserkelést. A felvételek alapján gyorsan megtörtént a cserkésző felismerése, rendőrség általi kézre kerítése. A házkutatás során 14 db őzbaktrófea találtatott és lefoglaltatott, köztük 436 és 485 grammos is. A védekezés, hogy egyiket sem saját maga ejtette el, hanem részben ajándékba kapta, részben elhullva találta, hazavitte, kifőzte. A védekezés második része sem igazán jó, hiszen az elhullott vad a vadászatra jogosultat illeti. A hűtőből egy fácánkakas

is előkerült – mint a cserkész állítja, java dürgésben, csúzlival hozta terítékre.

Az illegális fegyver és lőszer tárolása sem kimondottan volt előírászerű: háza melléképületében, egy polcon letakarva tartotta a mondott eszközöket.

Ilyen állatorvosi lóval találkozva, az etikai bizottság a vadász kamarából való kizárás büntetését szabta ki.

Az eset pozitív tanulsága a terület gazdája és a rendőrség példászerű együttműködése, hisz a vadfigyelő kamera képei alapján a helyi körzeti megbízott jutott a felismerésre, s a figyelőszolgálat is eredményes volt – gratulálunk.

*Kerényi Mihály
a megyei kamara etikai bizottságának elnöke*

Ragadozógazdálkodás

A március 1. és augusztus 31. közötti időszak ragadozókontrolljáról 21 vadászatra jogosult küldte vissza az értékelőlapot.

Megnevezés	eredmény (db)							
	2009		2010		2011		2012	
	csapda	lövés	csapda	lövés	csapda	lövés	csapda	lövés
róka	124	751	185	498	205	656	277	494
borz	9	37	7	28	47	43	64	45
házi görény	2	1	7	2	–	–	12	–
nyest	9	9	18	2	9	4	11	6
szarka	2641	809	2118	867	2217	867	1572	584
dolm. varjú	109	429	177	372	165	296	184	307
VGE-k száma	38		31		26		21	

Az elmúlt években a 26 hivatásos vadász átlagosan 33 db rókát hozott terítékre, ez évben 36 db/fő róka az eredmény. A legtöbb rókát *Szőke Attila* és *Szabó József* (egyaránt 232 pont) „vett le” a területéről. A borzterítéke *Takács Dániel*nek (64 db) volt a legmagasabb. Szarkaállomány-apsztásban *Sass István* (358 db) végzett az élen. Dolmányos varjú *Szabó József* terítékén volt a legtöbb (102 db).

Némi csalódást okoz számunkra, hogy a ragadozógazdálkodásban évek óta csaknem ugyanazon vadászterületek hivatásos vadászaik jeleskednek, pedig az apróvadállomány hatékony védelme csak úgy lehetséges, ha nem hagyunk „ragadozókamrákat”. Öröndetes viszont, hogy ez évben a Szentendrei-sziget új hivatásos vadászát is az élmezőnyben köszönhetjük.

Ez évben a „Pest megye csapdázómestere”:

Szabó József, 885 pont, Gólyahalom Vt.;
Sass István, 594 pont, Dömsödi lobogó Vt.;
Szőke Attila, 559 pont, Tessedik Vt., Bugyi;
Lukács György, 352 pont, Szentendre-szigeti Vt.;
Győri István, 334 pont, Délegyházi Vt.;
Takács Dániel, 321 pont, Apaj-Ürbőpuszta Vt.;
Hargittai Zoltán, 313 pont, Apaj-Ürbőpuszta Vt.;
Kocsis József, 275 pont, Szigetszentmiklósi Gazdák Vt.;
Ujvári Béla, 262 pont, Kiskunsági Vt.

A kérdőíven szereplő állományváltozási tapasztalatokra 18-an reagáltak.

	növekedett	csökkent	stagnál
vörös és kék vércse	11	5	2
bagoly	13	3	2
énekesmadár	15	2	1
fogoly	1	8	7
mezei nyúl	14	2	2
fácán	12	3	3

Nagy István

Jó vadászatot!

Vadászok és rendőrök

(közös akció orvvadászat felderítésére)

A Homokpusztai Földtulajdonosok Közössége vadászterületén – közel egy évtizedre visszatekintően – orvvadászatra utaló „nyomokra” találtak. Az orvvadász tettenérésére kezdeményezett megfigyeléseiket azonban nem kísérte szerencse. Köztudottá vált, hogy egy rendkívül kvalifikált, „ravasz” orvvadász garázdálkodik a vadászterületen. Bűnös tevékenységét folytatva, őzek elejtésére „specializálja” magát. A tettenérésére indult kísérletek eredménytelensége ellenére a vadászokat a kudarcélmény nem keserítette el. Bízta abban, hogy az orvvadász elfogására tett törekvéseiket végül siker koronázza.

2012 júniusában a vadászterületen, az orvvadász által legtöbbször „látogatott” erdőrészen kihelyezett térfelügyelő kamerák felvételei egy „cserkelő” vadászlőről készült képsorozatot rögzítettek, akinél fegyver volt. A vadászok és rendőrök közötti együttműködésnek, közvetlen kapcsolatuk eredményének tekinthető, hogy a körzeti megbízott felismerte a térfelügyelő kamerák által rögzített személyt. A rendőrség felügyelőszolgálatára egy június nap kora hajnalán igazoltatta az erdő felé kerékpározó zöld ruhás férfit, aki ruházata alatt elrejtve egy csőre töltött – engedély nélkül tartott – kiscsigolyós puskát vitt, távcsővel felszerelve. A ruházata átvizsgálásakor 1 db hangtompítót és 1 db őzgidahívó sípot is találtak nála. A fegyver „tárában” 6 db lőszer volt. A leírtak olvasásakor minden vadász lelkiületében egyértelművé válik, hogy orvvadászt fogtak el.

A nyomozási cselekmények tapasztalatai elszomorító tényeket mutatnak. A házkutatáskor az illető lakásán 14 db őzbaktróféat foglaltak le. Származásukról nem tudott (nem akart) magyarázattal szolgálni, értékük „szerény” számításaink szerint is meghaladja a 3 millió forintot. Az engedély nélkül tartott kiscsigolyós fegyverbe való 121 db lőszer is találtak. A vadásztársaság fellélegezhetett, mert a megátalkodott orvvadász, aki több éven át folytatott bűnös magatartásával felbecsülhetetlen kárt okozott a vadászterület őzállományában, végre az igazságszolgáltatás elé került. Az orvvadászat bizonyítása, a nyomozás tovább folytatódik. A gyanúsítással szemben az eljáró rendőrhatalóság a Btk. 263/A

szakasz (1) bekezdésébe ütköző és az a) pontja szerint minősülő engedély nélküli készíttéssel, megszerzéssel, tartással, forgalomba hozattal lőfegyverrel, lőszerral elkövetett büntett megalapozott gyanúja miatt indított eljárást.

Általánosítva, viszonylag könnyen minősíthető bűncselekmény tettesének elfogásával állunk szemben, köszönve a vadászok és a rendőrök jó és „gyümölcsöző” együttműködésének. Az OMVK fővárosi és Pest megyei szervezete a megyei rendőr-főkapitánysággal kötött együttműködési megállapodásban rögzítettek szerint, „kamaránk” – elismerve a rendőrök munkáját – az október 13-ai Gerje menti vadásznapon négy rendőrt elismerésben és jutalomban részesített. Az elismeréseket elnökünk, *Rácz Gábor* ünnepélyes keretek között adta át.

Érdeklődéssel várjuk a megdöbbentő, sorozatosan elkövetett orvvadászat bizonyításának eredményeit, a bíróság jogerős ítéletét, az ügy végleges befejezését, amiről majd a megye vadászait is tájékoztatjuk. Van azonban az ügynek más jellegű tanulsága is: a megalapozottan gyanúsítható személy érvényes vadászati engedéllyel és vadászfegyverrel rendelkezik, „alanyi jogon” jutott vadászati lehetőséghez. Vadászvizsgát tett, amely által elkötelezte magát a vad óvására, védelmére. Bűncselekményével súlyos etikai, erkölcsi kárt okozott a tisztességes, becsületes magyar vadásztársadalomnak.

Kemenes Miklós
 megyei sportvadász alelnök

GRATULÁLUNK

fővárosi és Pest megyei vadásztársainknak
kitüntetésük alkalmából!

Bíró Gabriellának

Fülöp Jánosnak

dr. Pintér Sándornak

dr. Semjén Zsoltnak

az OMVK Aranyéremhez

Takács Dánielnek
a Magyar Vadászatért kitüntetéshez

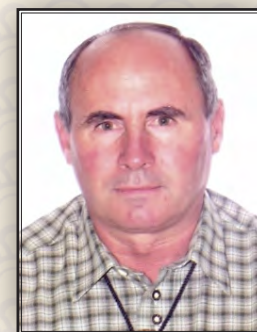
a Szigetszentmiklósi Gazdák Vt.-nek
a gróf Nádasdy Ferenc-émlékplakett

Emesz Lajosnak

Kaszás Jánosnak

Miklós Antalnak

Petrás Ferencnek

Ujvári Bélának

Velkei Károlynak

a Nimród-éremhez

SPORTLÖVŐ HÍREK

A megyei sportlövő bizottság ez évben is megrendezte hagyományos emléktversenyeit. A helyszínt a Budakeszi Lőtér Kft. biztosította.

A **Dr. Halasy Gyula-emléktverseny**en (100 korongos gyorsított korongvadászat), március 25-én megjelent az egyetlen élő Halasy-rokon: Bajk Éva. A versenyt **senior** kategóriában *Palkovics András*, a **veteránok** között *Szabó Károly*, **junior**ként *Pletikoszity Dániel*, **csapatban** Sarlópuszta nyerte.

A **Dóra Iván-emléktverseny**en, június 24-én (75 korongos háromtusaverseny) megjelent az édesanya, valamint Dóra Iván fia, D. Sándor, ill. Iván húga, Edit. A versenyt *Rózsás György* nyerte, *Durkó János* és *Fehér Péter* előtt.

A **Kelemen György-emléktverseny**en, szeptember 30-án, a kiváló vadász és vadászlövő tiszteletére vadász-többit rendeztünk, melyen mindenféle vadászias koronglövőszám és kispuskával való lövés is szerepelt.

Eredmények:

	Név	kispuska	skeet	trap	v.korong	össz:
1.	ifj. Szollár András	87	36	28	28	179
2.	Mayer Zsolt	86	32	30	24	172
3.	Dr. Sipos Péter	74	30	28	32	164

Vadásznapok

XIII. Fóti Főzőverseny és Vadásznapi

Idén rendeztük meg tizenharmadszor a Fóti Főzőversenyt és Vadásznapi, és ez a szám nekünk szerencsét hozott. Büszkén kijelenthetjük, hogy a szűkös anyagi források mellett is nagyszámú látogatót vonzott a Fót életében hagyományosnak mondható esemény. Összekötöttük a Fóti-Futi futóversennyel és a városi gyermek-nappal, így még több felnőtt és gyermek ismerkedhetett meg a vadászattal, természetvédelemmel kapcsolatos hagyományokkal, ismeretekkel. Az itt kifejtett munkánk elismerésre tart számot, és a Fóti Vadászklub büszke is e tevékenységére. Az időjárás tökéletes volt, így zavartalanul zajlott le a sok színes program.

A nap programjában a főzésen kívül, ami vad, hal, leves, szárnyas és marha kategóriákban zajlott, trófeabemutató, solymászbemutató, íjászverseny, tradicionális mesterségek (kovács, bórdíszműves) bemutatása is szerepelt. A helyszín szomszédságában házi vizslaversenyt is tartottunk, ahol kutyáink megmutathatták tudásukat a fegyelmélettség, szófogadás és apportírozás terén. Jó volt látni, ahogy a fiatal kutyák követték az idősebbek példáját, utánozva azok munkáját. Nagy szívfájdalmunk, hogy a rendezvény helyszíne nem teszi lehetővé, hogy

koronglövészetet rendezzünk. Kicsit pótolva a lövészet iránti szenvedélyünket, *airsoft*-lövészversenyt tartottunk, ahol a nők között az egyik fellépőnk, *Stróbel Dóra* vitte el az első díjat, míg a felnőtt férfiak között *Földi Tamás*, a fiatalok között pedig *Kovács Tamás* nyert.

Színpadunkon a megszokott magas színvonalú zenés, táncos és egyéb produkciók követték egymást. Népzenei csemegék, népi és modern táncok, a Múzsák gyermek-műsora szórakoztatta látogatóinkat. Az estét Stróbel Dóra és a Kreadance táncszócsapat közös fellépése, valamint a Crossroad együttes koncertje zárta.

Ismét elmondhatjuk, sikeres nap volt, amelyet – ha lehetőségünk engedi – jövőre újra megrendezünk! Nagy köszönet támogatóinknak és segítőinknek!

A vadétel kategória díjazottjai:

1. Polgárörök
2. Fóti mezőörök
3. Makádi Vadásztársaság

Szárnyasi Mihály titkár
Fóti Vadászklub

Jubileumi kopjafaünnepség Alsónémediben

A Kóhalmi Vadásztársaság idén ünnepli alakulásának 60. évfordulóját.

1952. június 27-én írták alá a haszonbérleti szerződést a Bugyi-Alsónémedi községek határában fekvő 8300 kat. hold kiterjedésű apróvadás területre. A Társaság – jó működésének elismeréseként – 1979-ben

és 2002-ben Nimród-emléklakettet kapott. A róluk szóló hírek, események rendszeresen megjelennek vadászújságokban.

Idén is megtartották hagyományörző kopjafaünnepségüket, melyet az albertirsai vadászkürtösök nyitottak meg. Megemlékeztek elhunyt vadásztársaikról, majd a hagyományoknak megfelelően emlékfákat ültettek. A nap további része vidámabb hangulatban telt. Nyolcadik alkalommal rendezték meg a Schell-kupa koronglövőversenyt saját löterükön. Ezúttal is igen népszerű volt a lovas kocsikázás, az íjászat, a kutya-bemutató, a gyermekeknek kézzel hajtott körhinta és az erdei iskola. Legnagyobb sikere a főzőversenynek volt, amelyen 11 csapat mérte össze tudását. A baráti, családi ünnepségen több mint háromszázan vettek részt.

Dr. Végh Róbert – Kóhalmi Vt. titkára

Fotó: Dr. Tóth Ágnes

Idén „csak” egynapos volt a rendezvény, amellyel Kittenberger Kálmánra emlékeztünk, de talán mindenki megtalálta az ízlésének megfelelő programot, és jól mulatott.

Már javában lógatták a csalit a horgászok, és pirították a szalonnát a főzők, mikor a Cédus Egyesület szervezésében már tekertek a biciklisek, és a Dunakanyar Fűvősegyüttessel vidám térzeneje szólította a város polgárait és a vendégeket megemlékezésre a Fő téri Kittenberger-szobor elé. *Petrovics László* polgármester köszöntötte a jelenlevőket, és megnyitotta a XVII. Kittenberger Kálmán-napokat.

Rácz Gábor, az Országos Magyar Vadászkamara fővárosi és Pest megyei területi szervezetének elnöke tartott ünnepi beszédet, aki beszédében Kittenberger Kálmán életét és munkásságát idézte a hallgatóság elé, az ő példája alapján kiemelve a természet és környezetünk védelmét, és felhívta a figyelmet örökségünk ápolására is. Ezt követően a szobornál koszorút helyeztek el, többek között a jeles vadásztársaságok, vadászati kamarák és a vadászújságok képviselői, Nagymaros város önkormányzata nevében *Petrovics László* polgármester és *Rudolf Józsefné* alpolgármester asszony, a Kittenberger Kálmán Általános és Művészeti Iskola igazgatója és helyettese, a Nagymarosi Erdészeti és a család képviselői.

Az emlékezők megtekintették a Dunakanyar Kittenberger Kálmán Vadásztársaság által rendezett gazdag trófeakiállítást, és szomorúan csodálták a nemrég elhunyt *Sárog Tibor* hagyatékát, a hullott agancsokból álló oszlopot.

Ekkor már az illatok mindenhol elértek, így a csepergő eső ellenére egyre többen keresték fel a Duna-parton a főzőket, és láthatták az idei zsűrit, a nemzet színészét, *Bodrogi Gyulát*, *Matus Lászlót*, a helyi napközis konyha élelmiszervezetőjét és polgármester urat munka, azaz kóstolás közben.

Az idei év újdonsága az abszolút győztes hirdetése volt, aki hazavihette a művész úr által dedikált arany fakanelat. A győztes *Schült Ferenc* lett!

Délután idén is különlegesebbnél különlegesebb galambokat csodálhattunk meg, és a gyerekek is sok galambot kézből engedhettek haza *Vosner Jóskának* köszönhetően. Idén *Szokolczay Róbert* is megmutatta állatait: kigyót, pókot és gyönyörű görög teknősöket.

Tőlük nem messze, lelkes óvónők segítségével, mindenféle kreatív kincset készítettek a gyerekek, és sok érdekeset tanulhattunk a vakvezető kutyákról *Matis Mónikának* és csapatának köszönhetően.

Majd következett a gyerekek egyik kedvence, a keverékutya-szépségszerenye. Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani a szellemes konferansziénak, *Heinczné Cserni Katalinnak*, valamint a *vauvau.hu*-nak a felajánlott nyereményért. Köszönjük a segítséget a zsűri tagjainak is: *Veress Lászlónak* és *Matis Mónikának*. Idén 20 kedves kutyust ismerhettünk meg, és az idei a Duna-part szépe a sörivő Zsömi lett! Kívánunk neki jó egészséget és szép velős csontokat!

A nap is szépen kisütött a táncosok által keltett remek hangulatra. Fellépett a Nagymarosi Latintánc-csoport *Zoltai Zita* betanításával, a nagymarosi Fitt Life Fitness Stúdió gyerekből álló aerobikacsoport *Hornyák Saci* vezetésével, valamint a Wildenrosen táncgyüttessel, és volt zumbabemutató is. Majd a Kittenberger Kálmán Általános és Művészeti Iskola növendékeinek vizsgatáncát láthattuk.

Szabó Ádám lépett a színpadra este, és bátran mondhatjuk, hogy mindenki nagy öröme, mert fergeteges hangulatú koncert volt! Utánuk Roy és Ádámot új, akusztikus oldalukról ismerhettük meg, és élvezettel hallgattuk az abszolút élő koncertjüket.

Ekkorra viszont már annyira esett az eső, hogy a Panoráma zenekar már nem kezdett el zenélni. Legközelebb bepótolják!

Köszönjük *Rendessy* doktornőnek, hogy a rendezvényen részt vevőknek szűrővizsgálatokat biztosítottak! Köszönjük a segítségét azoknak, akik hozzájárultak, hogy ezek a programok megvalósuljanak: CBA, OMVK fővárosi és Pest megyei szervezete, Piramis Építőház, vauvau.hu, a művelődési ház munkatársai, *Bessenbacher Géza*, *Bedő Ádám* és a közmunkások, a Dunakanyar Fűvősegyüttessel, a Kittenberger Kálmán Általános és Művészeti Iskola pedagógusai és növendékei, az óvónők, a Postagalamb Egyesület, a Cédus Egyesület, a Nagymarosi Kék Duna horgászegyesület, *Ógel József*, a Maros Kft. (a köztisztaság feltételeinek megteremtése), a Nagymarosi Polgárőrök és a Verőcei Rendőrök.

Jórász-Nagy Eszter
Mándliné Szabó Katalin
szervezők

A hagyományoknak megfelelően augusztus 18-án tartottuk meg immár IX. alkalommal a Nagyörzsönyi Magyar–Szlovák Vadásznapot. A rendezvény fő szervezője most is a fennállásának 60. évfordulóját ünneplő Börzsönyi Zrínyi Vadásztársaság volt, összefogva az Ipoly túlsó és innenső oldalán működő vadásztársaságokkal. A nagyörzsönyi önkormányzat maximálisan támogatta a rendezvény létrejöttét és sikerét. Szlovák részről a Lévai Vadászkamara segített, és sikerrel mozgósította a térség vadászait.

A magyar és szlovák himnusz elhangzásával vette kezdetét a rendezvény, majd *Szakács Luca* kisiskolás Ipoly menti népdalokat énekelt. Ezt követően *Antal Gyuláné*, Nagyörzsöny polgármestere üdvözölte a megjelenteket, majd *dr. Harrach Péter*, a térség országgyűlési képviselője, a rendezvény fővédnöke köszöntötte a vadásznapi résztvevőket, kiemelve, hogy e nap a szívesség és kölcsönös tisztelet és megbecsülés jegyében zajlik. A megnyitó után *Rácz Gábornak*, az OMVK fővárosi és Pest megyei és területi szervezete elnökének a beszéde következett, végül *dr. Jozsef Hlasnik*, a Lévai Járási Vadászszövetség elnöke köszöntötte az egybegyűlteket.

A vadászkitüntetések és elismeréseket az OMVK területi szervezetének elnöke, *Rácz Gábor* és a szervezet titkára, *Nagy István* nyújtotta át.

A Hubertus-misé 11 órai kezdettel *dr. Káposztássy Béla* atya mutatta be az Árpád-kori Szent István-templom kertjében. A szentmise után vette kezdetét a változatos és színvonalas program. Délidőben magyar nóták és cigányzene volt hallható a Bodor Kvartett előadásában, mindenki meglelégedésére.

A népes publikum nagyon várta a reggel 8 órakor kezdődő vadéltérző-verseny eredményét. A főző-versenyt vadpörkölt és vadsült kategóriában hirdették meg. A magyar és szlovák, rangos mesterszakácsokból álló zsűri a vadsült kategóriában a Börzsönyi Zrínyi Vadásztársaságot (*Ferenczi Fruzsina* készítette), míg vadpörkölt kategóriában a Dunakanyar Kittenberger Vadásztársaságot (*Svédler József* főzte) tartotta a legjobbnak. A trófeabírálati versenyre igen sokan jelentkeztek. A szervezők által a természetben elhelyezett tróféák bírálatában a tavalyi győztes *Erik Kráinak* szlovák vadász idén is megszerezte az I. helyet. II. helyezést ért el *Lehoczky János*, a Börzsönyi Zrínyi Vadásztársaság tagja, míg a III. helyet *Németh András* nagyörzsönyi lakos szerezte meg.

A sokszínű kulturális műsorok közül külön ki kell emelni *Gregor Bernadett* színművésznő hangulatos és sikeres előadását, a „Humorforgácsoló”-t *Forgács Gábor* előadásában, míg a nap fénypontja *Koncz Gábor* Kossuth-díjas érdemes művész vadászélményeinek a beszámolója volt. A nézők lelkesen tapsolhattak a délután folyamán a musicalrészletek *Sztanek Edit* és *Nagy Balázs* általi tolmácsolásának, a Kismarosai Hagyományörző Táncgyüttessel, a Váci Hastáncsoport és a helyi Börzsi Táncsoport előadásainak. Estefelé, „Változnak az idők” címmel, Dred és Doris énekelt, majd 20⁴⁰-kor kezdetét vette a késő éjszakába nyúló zene és tánc, Szabó Levente DJ segítségével. Közben 21⁰⁰-kor 15 perces tűzijátékban gyönyörködhetett a közönség.

A színpadi bemutatók mellett egész napos programok, kiállítások várták az érdeklődőket. A művelődési ház adott helyet a 60 éves Börzsönyi Zrínyi Vadásztársaság trófeakiállításának, amely méltó módon mutatta be a vadásztársaság vadgazdálkodásának eredményeit. Ugyanitt volt immár visszatérő vendég Va-

laczka Erzsébet festőművész, grafikus kiállítása, ahol a művésznő szebbnél szebb képeiben gyönyörködhetett a közönség.

A gyerekek részére egész napos programok, arcfestés, ugrálóvár és egyebek álltak rendelkezésre. Mindezen felül volt helikopteres, sárkányrepülés, sétarepülési lehetőség, lovaskocsikázás a községben, állatsimogatás a bánkúti lovastanyán, kisvasúti járat, solymászbemutató is.

A vadászati termékek vásárlának bőséges és színvonalas kínálatában mindenki megtalálhatta az igényeinek megfelelő választékot.

Az eredményes és jó hangulatú vadásznapi létrejöttéhez elengedhetetlenül szükséges volt azokra a támogatókra, akik anyagi segítségükkel járultak hozzá a sikerhez.

V. Gerje menti Vadásznapi (Albertirsa)

Egy civil kezdeményezés hagyománnyá nemesült. Az idén ötödik alkalommal rendezték meg október 12–13-án a Gerje menti Vadásznapot, ismét Albertirsa városa volt a házigazda. Október 12-én, késő délután három vadászfestő, dr. Ignác Magdolna, Miklosovits László és Kovrig Miklós kiállítása nyílt meg a zeneiskola nagyszobájában.

Másnap reggel, a megnyitó időpontjára – ahogy már megszoktuk – kisütött a nap, s a Pipacs Kürt-együttes szignálját követően egy királyi vad, egy öreg, kapitális dámbika terítékre helyezésével kezdődött a vadászünnep.

A Gerje Menti Vadásztársaságok Szövetségének zászlaja ünnepélyesen gazdát cserélt: most egy évig az albertirsai Harmatrázó Vt. elnöke, Boldóczy Pál úr őrzi.

Az áldozatos vadászunkáért járó kitüntetések Rácz Gábor és Nagy István úr nyújtotta át az arra érdemeseknek. A Vadászati Kulturális Egyesület által alapított Hubertus-kereszt kitüntetettjeinek Oláh Csaba, a VKE elnöke adta át a díjakat.

A megyei kamara a Monori Rendőrkapitányság állományába tartozó Kádár Zoltán főtörzsszázlós, Mészáros Pál zászlós, Pjeczka Sándor főtörzsszázlós és Seres Gábor őrmester részére – köszönetének kifejezése mellett – jutalmat adott át.

A résztvevőket Fazekas László, Albertirsa polgármestere üdvözölte, hangszúlyozva a vadászat és a vadászok

Köszönet illeti fő támogatóinkat, az OMVK fővárosi és Pest megyei területi szervezetét. Köszönjük a segítséget:

Nagybörzsöny község önkormányzatának, Groupama Garancia Biztosító Zrt.-nek, Szent Orbán Erdei Wellness Hotelnek, Aranyhalas Tanya vendéglőnek, Vadcoop Vadásztársaságnak, valamint mindenki másnak, aki valamilyen módon segítette a vadásznapi megvalósulását. Jövőre, a 10. alkalommal, még több látogatót várunk!

Nagy Attila
a szervezőbizottság vezetője

közösség formáló erejének jelentőségét. Szabó Ferenc úr, aki a Vidékfejlesztési Minisztériumot képviselte a rendezvényen, ünnepi köszöntőjében méltatta a Gerje Menti Vadásztársaságok Szövetségét mint civil kezdeményezést. Példaértékűnek és hasznosnak tartotta vadgazdálkodási tevékenységük összehangolását. Külön megköszönte a NEFAG Zrt.-nek azt a szakmai és erkölcsi támogatást, amelyben a kezdetek óta részesíti a szövetséget. Rámutatott a vadvédelem és a természetvédelem közös pontjaira, és beszélt ezek fontosságáról, valamint a mezőgazdaságból élők és a vadásztársaságok együttműködésének jelentőségéről.

Ezt követően színes műsorok váltották egymást: bemutatkoztak a Gerje menti települések, Pilis, Albertirsa és Ceglédbercel rövid, ám színvonalas műsort adott. Taposhattunk a Gerje Party fűvósoknak.

Agyaki Gábor, a Baranya Vadászklub vezetője a színpadra hívta a helyszínen lévő kürtgyütteseket, és spontán koncertet vezényelt le, amelynek a közönség soraiban óriási sikere volt. Ezután Szeredy Krisztina énekművésznő és társai remek műsort adtak elő.

Közben a sátrakban megfőttek az étkek, és a nyerteseknek ítéltek értékes díjakat Bodrogi Gyula színész, vadász, szakács adta át a főzőcsapatok képviselőinek.

Mihály János

Részlet Bors Richárd Avarpaplan című kötetéből

Ilyenkor valahogy mindig minden más. Csenedesebben az utcák, tompábbak a fények, meghittebben, bensőségebben gondolunk mi is az elkövetkezendő napokra. A mindennapi problémák háttérbe szorulnak, a gondok kicsit ellépnek mellőlünk, és a mókuserékben hajsolt feszültségünk letompul pár gondtalan órára. A konyhából meglógó finom illatok kacéran csiklandozzák az érzékszerveinket, az apró gyerekek délután bár elfáradva ugyan, de fáradhatatlanul várják a Jézuskát, és a szülők régi ünnepek hangulatának megteremtésén fáradoznak, pont olyanon, amikor még ők voltak gyerekek.

Karácsony van, talán a legszebb ünnepünk.

„Fel nagy örömmel! Ma született...”

Családunk, gyermekeink, szeretteink még jobban előtérbe kerülnek, és bár a karácsonyt megelőző fékevesztett, örült rohanás eredményeképp fáradtan és meggyötörtén rogyunk le szenteste a karácsonyfa mellé, hogy átadjuk ajándékainkat, amit nem kis gonddal és szeretettel készítettünk, vásároltunk, de mindenért kárpótol minket az az öröm, amit az átadott meglepetésünk okoz.

Mert kapni tényleg jó, de az igazi örömet az ajándékozás jelenti.

Vadásznapiomat lapozgatva én is erre a következtetésre kell, hogy jussak, hiszen – bár nem voltam túlságosan eleresztve vadászati élménnyel – rengeteget kaptam, sok élményben volt részem vadászataim során. Örültem nekik.

És az a kevés is, amit kaptam a természettől, az valóban jó, hiszen gazdagabb lettem általa.

Élményekkel gyarapodtam, amelyet a vadászat öröme, a természet szépsége, és – kár lenne tagadni – a vad elejtése, terítékre hozása is okoz.

Félve kérdezem meg mindannyiunktól, hogy mennyit ér nekünk, vadászoknak, milyen „pozícióban” van a lelkünkben az az állat, amely életét adja a mi szórakozásunkért? És most senki se jöjjön a vadkarral, meg a nagyragadozók hiányával vagy a természetes egyensúly fenntarthatóságával!

Most ne! Még véletlenül sem! Mert nem lenne igaz...

Elgondolkodunk már azon, hogy mennyit is ér az a vad, amely egy szem életét adja a mi szórakozásunkért?

Nos, kedves vadászatban örömet lelő társaim, megvan-e a válasz, megtaláltuk-e a nem csak közhelyektől és gazdasági megfontolásokkal tarkított választ?

A lényeg... Mennyit ér?

Segítetek, semennyit. Jobban mondva, sokunknak semennyit!

És hogy miért? Legfőképpen azért, mert ellenségképet faragunk belőle, akit mindenáron le kell győzni, meg kell semmisíteni, ki kell irtani.

Ünnepek

Háborút folytatunk.

Az a szemét nem jött ki a nyiladékra, nem akart a szórón zabálni, a rosszabb ette volna meg az összezt, amelyik visszatért a hajtasban... csak hogy egy párat említsek a jó ízű határain belül, a teljesség igénye nélkül.

„Szeresd, becsüld, tiszteld a vadat!”

Emlékszünk még rá...?

Hova tűntek ezek a szavak? Miért nem emlékszünk ezekre az avatáskor elhangzott intelmekre? Egyáltalán, miért kell ezekre emlékeznünk, előkotornunk néha-néha az elfeledett Idő megkopott bugyraiból, és miért nem ez az alap, amely mindenkor ott lebeg a szemünk előtt?

Lehet legyinteni, hogy micsoda szentimentális, nyálas beszéd ez, de attól még a helyzet nem változik. Attól még ez igaz!

Amíg úgy indulunk el vadászni, hogy ölni, gyilkolni megyünk...

Amíg úgy öltözünk fel, mint egy háborús alakulat...

Amíg hiányzik a tisztelet, a szeretet a vad iránt...

Amíg minden gond nélkül belepuskázunk a mellettünk álló vadász felé tartó vadba...

Amíg nem tudunk örülni a másik örömeinek, vadász sikerének...

Amíg a végtisztesség megadása abból áll, hogy behajítjuk a csomagtartóba, és irány a kocsmá...

Amíg délecegen feszítünk a szobánk falán lógó agancs mellett, pedig tudjuk, hogy a puskánkon felvillanó lámpafény volt az utolsó, amit látott...

Nem sorolom tovább.

Van különbség?

Hogy is írja Széchenyi? Ünnepnapiak.

Feltettük már magunknak a kérdést: vajon méltók vagyunk-e arra, hogy Széchenyivel egy lapon említsenek bennünket? Hiszen ő is vadászott, én is vadászom, tehát mi „vadászok” vagyunk...

Ünnepnapiak.

Gondoljunk erre, amikor szenteste örömmel adunk és kapunk, amikor megcsillan az apró, csodálkozó gyermek szemében a csillagszóró szikrázó fénye mellett az az áhítat, amire mi már csak sóvárogva vágyakozunk.

És amikor már mindenki alszik, és mi elégedetten elfújuk az utolsó gyertyát is a karácsonyfán, egy pillanatra álljunk meg, és gondoljunk a felszálló fanyar füstben azokra az állatokra, akik csak azért születtek meg, csak azért teremtette meg őket az Jóisten, hogy az embereket szolgálják minden porcikájukkal.

Legyünk méltók arra, hogy emberek, vadászok vagyunk.

Karácsony van, a szeretet ünnepe.

APSI & SZIE Biztonságos fegyverkezelési és alapfokú lőoktatóképzés indul

A képzés célja:

A magas színvonalú, nagy hagyományokkal rendelkező angol (APSI – Professzionális Lőoktatók Szövetsége, London) tudásbázisra épülő ismeretanyag lehetőséget ad a gyakorlati lőoktatás tevékenységének hazai elsajátítására, egy új oktatói tudásbázis felépítésére, a hiteles, nívós, biztonságos lőoktatás szakmai alapjainak elsajátítására, ezzel is biztonságosabbá téve a mindennapos fegyverhasználatot a vadászat és lősport körülményei között.

A képzés rövid tartalma:

- a fegyverkezelés alapjai, különös tekintettel a biztonságra;
- sörétlövő metódusok, sörétlövés lendülettel;
- a látás és a szemdominancia szerepe;
- biztonságos fegyverkezelés a vadászaton;
- a fegyver vállba emelése, lendítése;
- oktatói feladatok;
- a jó lőoktató jellemzése, a lőoktató szükséges tudás- és ismeretanyaga;
- tipikus hibák, oktatói kommunikáció;
- a lőoktatóóra felépítése;
- fegyver méretre agyazása;
- gyakorlati fogások.

Akiknek ajánljuk:

- hivatásos vadászoknak, vadászjeggyel rendelkező sportvadászoknak, sportlövészeknek, akik szeretnék bővíteni a biztonságos fegyverhasználatot kapcsolatos ismereteiket, fejleszteni lőkészségüket, valamint lőinstruktori készségüket;
- vadgazdálkodási felsőfokú képzésben részt vevőknek.

Jelentkezés, valamint a kezdés várható időpontja:

- jelentkezési határidő: 2013. január 15.
- kezdés: 2013. február

Részletes információ kérhető:

Szent István Egyetem Felnőttképzési és Távoktatási Központ
2100 Gödöllő, Páter Károly u. 1.
Dr. Heltai Miklós Gábor
Tel.: +36 30 474 6732
E-mail: Heltai.Miklos@mkk.szie.hu

HUBERTUS Vadásziskola

A vadászválasztás első lépéseit profik segítik igazi vadász miliőben.

Az Állami Vadász- és Fegyverismereti Vizsgára felkészítő tanfolyamunkon több évtizedes oktatói és vadászati-vadgazdálkodási gyakorlattal rendelkező előadók, neves szakemberek (a tananyagok szerzői) segítik a résztvevők felkészülését. A 70 órás program elméleti részét szombat délelőttként tartjuk Gödöllőn a Hubertus Kft. Tantermében (cím: Gödöllő, Dózsa György út 28.).

Az összes óraszám közel harmadát a gyakorlati ismeretek és készségek elsajátításával a lőtéren és a terepen töltik a hallgatók, nagy tapasztalattal rendelkező

szakemberek vezetésével. Ekkor sajátíthatják el a biztonságos fegyverkezelés alapjait és ismerkedhetnek meg (többek között) a vadászat módszereivel. A 70 óra nem kevés, de szükséges a sikeres vizsgához! A hallgatóink kedvezményes áron vásárolhatják meg a felkészüléshez szükséges valamennyi tananyagot. A HUBERTUS Vadásziskolában tanuló hölgyek – külön kedvezményként – ajándékban kapják meg a könyveket (Vadásziskola, Az Állami Vadászvizsga tesztkérdései, Amit a fegyverismereti vizsgán tudni kell!).

Mezőri tanfolyamot évente több alkalommal szervezünk!

További információ a honlapunkon!

Érdeklődés, jelentkezés: **HUBERTUS Kft.** Reg. szám: 13-0473-04
2100 Gödöllő, Dózsa György út 28. (Gubritzky Mária)
Tel: (+36) 28-610-975, (+36) 30-228-42-81
fax: (+36) 28-610-980 • e-mail: hubertus@hubertus.com

KIADVÁNYAINK

• Vadásziskola	6490 Ft
• Az Állami Vadászvizsga tesztkérdései	2490 Ft
• Amit a fegyverismereti vizsgán tudni kell (2012 átdolgozott kiadás)	2490 Ft
• Dél-Afrika nagyvadjai	490 Ft
• Mezei nyúl	990 Ft
• A Duna-delta könyve	1490 Ft
• Vadászszervezés, vadászetika	3900 Ft
• Amit a nagyvadról tudni illik (DVD)	4690 Ft

www.hubertus.com
www.hubertusvadasziskola.hu

Íjászbolt

Merevszárú visszacsapó íjak
Csigás íjak
Madártollas favesszők
Karbon vesszők
Bőrtegezek, tarsolyok
Sport és vadászhegyek
Bicskák, vadászkések
Nádudvari kemencés edények

Íjászkuckó

2100 Gödöllő Petőfi tér 11
Kristóf udvar
Telefon: 06-20/9109-673
Nyitva: Hétfő-Péntek 10.00-18.00

BUJÁKON összkomfortos vadászház
kerttel, kúttal, kültéri uszodával,
stílusos berendezéssel **eladó.**
Érd.: +36 20 935 5464

Eladó

IZS 27 E típusú, bock 12-es sörétes,
CZ 537 tip. 30-06 Springfield golyós fegyver.
06 30 269 6295; sechenyi.laszlo@chello.hu

RFM Könyvelőiroda vállalja

cégek, egyéni vállalkozások mellett
vadásztársaságok könyvelését,
bérszámfejtését, beszámoló készítését,
hatóságok előtti képviseletét,
felelősségvállalással,
könyvvizsgálói háttérrel.
Tel.: 06 20 984 6337
e-mail: rf.mariann@vipmail.hu

Hirdetési rovatunkba várjuk cégek, vállalkozások térítéses hirdetéseit. Apróhirdetés rovatunkban a vadászkamara tagjai térítésmentesen hirdethetnek (fegyver, vadászkutya, vadászati lehetőség stb.)!

Főszerkesztő: Nagy István

Szerkesztőség tagjai: Rácz Gábor

Rózsa Róbert

Kemenes Miklós

Guzsik Alfréd

Címlapfotó: Blaumann Ödön

Grafikák: Boros Zoltán

Nyelvi lektor: Gellér Tibor

Kiadja a Dénes Natur Műhely Kft.

Felelős kiadó: Dénes Rita

Megjelent 10 500 példányban

Nyomás: Demax Művek Nyomdaipari Kft.

Szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor u. 34. Tel: (06-1) 311-9608; e-mail: omvkepest@t-online.hu

JÓ VADÁSZATOT!

*Boldog karácsonyt és eredményekben gazdag
boldog új évet kívánunk!*